

*Wojewódzki Urząd Pracy
w Białymstoku*

**Analiza skuteczności oddziaływania
na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i
przygotowania zawodowego dorosłych**

w latach 2017-2018

2019

Spis treści

Wstęp	2
Szkolenia.....	5
Stáže	9
Przygotowanie zawodowe dorosłych.....	26

Wstęp

Zadaniem samorządu województwa jest badanie efektywności oddziaływania na rynek pracy form wsparcia oferowanych przez urzędy pracy. W ramach niniejszego opracowania omówiono trzy główne formy służące wspieraniu kształcenia ustawicznego dorosłych, zdobywaniu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego – szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych oraz staże. Analizę liczby i struktury uczestników ww. form aktywizacji zawodowej, efektywność zatrudnieniową oraz efektywność kosztową przedstawiono na przestrzeni lat 2017-2018.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy niniejszej analizy jest oparty na regulacjach prawnych, które definiują formy wsparcia oferowane przez powiatowe urzędy pracy. Należą do nich usługi szkoleniowe, a w ich ramach **szkolenia**, przez które należy rozumieć pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Mają one zwiększyć szansę uczestnika na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej¹.

Do instrumentów wspierających podnoszenie kompetencji należą: przygotowanie zawodowe dorosłych oraz staż. Celem **przygotowania zawodowego dorosłych** jest uzyskanie przez osoby uprawnione kwalifikacji i umiejętności zawodowych, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami². Z kolei **staż** oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez realizowanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy starostą a pracodawcą, wg określonego programu³.

Przedmiotem niniejszej analizy jest **zbadanie efektywności zatrudnieniowej (wskaźnika ponownego zatrudnienia)** wymienionych form wsparcia. Wskaźnik ten pozwala sprawdzić, na ile skuteczne jest zastosowanie poszczególnych form aktywizacji w doprowadzeniu do uzyskania zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy. Istotna jest również informacja, jakim nakładem finansowym urzędy pracy wspierają rozwój zasobów ludzkich. Na to pytanie odpowiada analiza **efektywności kosztowej (tj. kosztu ponownego zatrudnienia) poszczególnych instrumentów**. Wskaźnik ten pokazuje skuteczność danej formy aktywizacji w ujęciu ekonomicznym i przedstawia relację między sumą kosztów wydatkowanych z Funduszu Pracy na daną aktywną formę a liczbą osób, które w trakcie trwania lub po zakończeniu udziału uzyskały zatrudnienie.

Zaprezentowana analiza powstała w oparciu o sprawozdania Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowywane przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim. Są to: Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy wraz z załącznikiem 4 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” oraz załącznikiem 6 „Formy wsparcia klientów urzędów

¹ Wspieranie przez urzędy pracy rozwoju zasobów ludzkich środkami Funduszu Pracy. Dane statystyczne 2014-2018, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2019, s. 3.

² Ibidem, s. 8.

³ Ibidem, s. 6.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

pracy”, a także Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy”.

Niniejsze opracowanie prezentuje najważniejsze wnioski z analizy ww. dokumentów.

Należy podkreślić, że w latach 2017-2018 powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego zaktywizowały poprzez szkolenia, staże i przygotowanie zawodowe dorosłych blisko 12 tys. osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wydając na ten cel 74,3 mln zł z Funduszu Pracy. Łączna efektywność zatrudnieniowa ww. trzech form wsparcia wyniosła w analizowanym okresie 86,6%, natomiast łączna efektywność kosztowa osiągnęła 7,2 tys. zł/osobę.

Tabela 1. Formy wsparcia klientów urzędów pracy woj. podlaskiego związane z podnoszeniem kwalifikacji w latach 2017-2018

Formy wsparcia	2017	2018
Szkolenie		
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	962	535
Zmiana r/r	-19,6%	-44,4%
▪ Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu szkolenia	623	433
Zmiana r/r	-10,4%	-30,5%
Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	64,8%	80,9%
Zmiana r/r (w punktach procentowych)	+6,7	+16,1
▪ Wydatki z FP na szkolenia (w tys. zł.)	3529,2	2086,1
Zmiana r/r	-15,9%	-40,9%
Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	5,7	4,8
Zmiana r/r (w %)	+1,8%	-15,0%
Staż u pracodawcy		
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	5526	4854
Zmiana r/r	-9,4%	-12,2
▪ liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu stażu	4881	4353
Zmiana r/r	-10,3%	-10,8%
Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	88,3%	89,7%
Zmiana r/r (w punktach procentowych)	-1,0	+1,4
▪ Wydatki z FP na staże (w tys. zł.)	39146,8	29175,4
Zmiana r/r	-4459,1	-9971,4
Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)	8,0	6,7
Zmiana r/r (w %)	0	-1,3
Przygotowanie zawodowe dorosłych		
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	10	9
Zmiana r/r	-50,0%	-10,0%
▪ Liczba uczestników, którzy podjęli pracę w trakcie lub po ukończeniu przygotowania zawodowego	9	8
Zmiana r/r	-40,0%	-11,1%

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

Formy wsparcia	2017	2018
<i>Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział</i>	90,0%	88,9%
<i>Zmiana r/r (w punktach procentowych)</i>	+15,0	-1,1
▪ Wydatki z FP na przygotowania zawodowe dorosłych (w tys. zł.)	222,7	148,6
<i>Zmiana r/r</i>		
<i>Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)</i>	24,7	18,6
<i>Zmiana r/r (w %)</i>	+0,6	-6,1
Razem		
▪ Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo	6498	5398
<i>Zmiana r/r</i>	-11,1%	-16,9%
▪ Liczba osób, które uzyskały zatrudnienie w trakcie lub po ukończeniu programu	5513	4794
<i>Zmiana r/r</i>	-10,4%	-13,0%
▪ Efektywność zatrudnieniowa liczona jako procent zatrudnionych do kończących udział	84,8%	88,8%
<i>Zmiana r/r</i>	+0,7	+4,0
▪ Wydatki z FP (w tys. zł.)	42898,7	31410,1
<i>Zmiana r/r</i>	-5264,8	-11488,6
<i>Efektywność kosztowa liczona jako iloraz kwoty wydatków i liczby zatrudnionych (w tys. zł.)</i>	7,8	6,6
<i>Zmiana r/r (w %)</i>	0	-1,2
Bezrobocie rejestrowane		
▪ Liczba osób bezrobotnych wg stanu na 31 XII	39997	36786
<i>Zmiana r/r</i>	-8364	-3211
▪ Stopa bezrobocia	8,5%	7,7%
<i>Zmiana r/r</i>	-1,8 p. proc.	-0,8 p. proc.

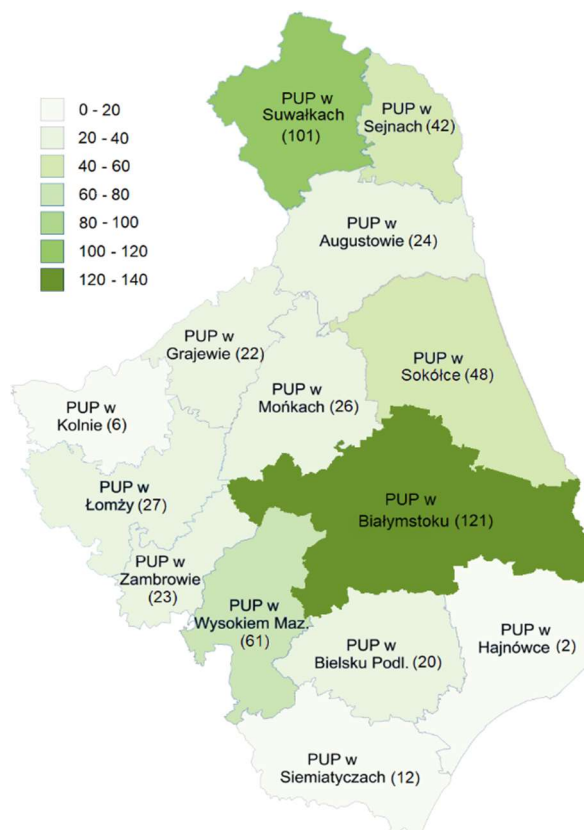
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

Szkolenia

W województwie podlaskim odnotowuje się wyraźną tendencję spadkową liczby osób kończących szkolenia. W 2018 r. szkolenia organizowane przez powiatowy urząd pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracowników w wieku 45 lat i powyżej ukończyło 535 osób, tj. o 427 osób (o 44,4%) mniej niż w poprzednim roku. W 2018 r. przeciętna liczba osób, która ukończyła szkolenie, wyniosła około 38, rok wcześniej blisko 69. W 2018 r. wynikiem powyżej średniej wyróżniło się 5 Powiatowych Urzędów Pracy (Mapa 1), tj.: w Białymstoku (121 osób), Suwałkach (101 osób), Wysokiem Mazowieckiem (61), Sokółce (48) oraz w Sejnach (42), gdzie przeszkolono blisko 70% uczestników. Urzędami o szczególnie niskiej frekwencji osób, które ukończyły szkolenie w 2018 r., były: PUP w Hajnówce (2 osoby), Kolnie (6 osób) oraz Siemiatyczach (12 osób). Spośród wymienionych tylko w PUP w Wysokiem Mazowieckiem osiągnięto dodatni przyrost liczby osób kończących szkolenia w odniesieniu do poprzedniego roku – o 10,9%. W pozostałych PUP odnotowano spadki liczby uczestników szkoleń względem roku poprzedniego, w tym największy w PUP w Hajnówce – o 95,6%.

Wraz z malejącą liczbą osób kończących szkolenia w woj. podlaskim, spada liczba osób, które znajdują zatrudnienie po ukończeniu tej formy wsparcia, aczkolwiek różnica pomiędzy obiema wielkościami przejawia tendencję malejącą. Jest to związane z rosnącą efektywnością zatrudnieniową szkoleń, która w 2018 r. wyniosła 80,9%, tj. o 16,1 p. proc. więcej niż w 2017 r. (Tabela 2).

Mapa 1. Liczba osób, które ukończyły szkolenie w woj. podlaskim w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 6 do Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za 2018 r., dane WUP w Białymstoku

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

Tabela 2. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2017-2018

PUP	2017			2018			Efektywność zmiana r/r. w p. proc.
	Liczba osób, które		Efektywność zatrudn., w %	Liczba osób, które		Efektywność zatrudn., w %	
	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*		ukończyły szkolenie	podjęły pracę*		
Augustów	45	31	68,9	24	23	95,8	26,9
Białystok	288	163	56,6	121	93	76,9	20,3
Bielsk Podl.	39	29	74,4	20	15	75,0	0,6
Grajewo	24	23	95,8	22	21	95,5	-0,3
Hajnówka	45	14	31,1	2	2	100,0	68,9
Kolno	16	14	87,5	6	6	100,0	12,5
Łomża	60	48	80,0	27	21	77,8	-2,2
Mońki	40	19	47,5	26	21	80,8	33,3
Sejny	48	32	66,7	42	25	59,5	-7,2
Siemiatycze	18	13	72,2	12	10	83,3	11,1
Sokółka	129	66	51,2	48	33	68,8	17,6
Suwałki	109	101	92,7	101	86	85,1	-7,6
Wysokie Maz.	55	43	78,2	61	59	96,7	18,5
Zambrów	46	27	58,7	23	18	78,3	19,6
Ogółem	962	623	64,8	535	433	80,9	16,1

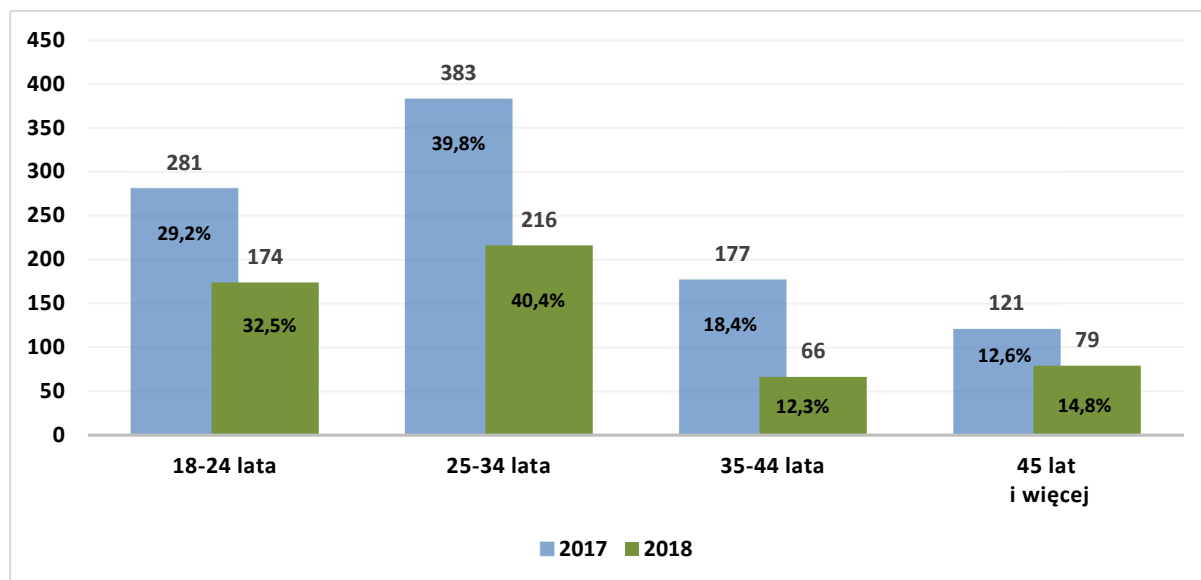
* podjęty pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPIPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017- 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2018 r. różnicowanie terytorialne efektywności zatrudnieniowej szkoleń było wyraźnie mniejsze niż rok wcześniej. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń w poszczególnych powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego w 2018 r. wahała się od 59,5% (PUP w Sejnach, gdzie liczba przeszkolonych osób była stosunkowo wysoka) do 100,0% (PUP w Hajnówce i Kolnie - aczkolwiek przy pojedynczych zaktywizowanych osobach), a w 2017 r. od 31,1% (PUP w Hajnówce) do 95,8% (PUP w Grajewie).

W 2018 r. wartość analizowanego wskaźnika wzrosła w stosunku do poprzedniego roku w większości powiatowych urzędów pracy, przy czym jego największy wzrost odnotowano w: PUP w Hajnówce (o 68,9 p. proc.), Mońkach (o 33,3 p. proc.) i Augustowie (o 26,9 p. proc.). W czterech powiatowych urzędach pracy nastąpił spadek efektywności zatrudnieniowej szkoleń: od -0,4 p. proc. (PUP w Grajewie) do -7,5 p. proc. (PUP w Suwałkach).

Rysunek 1. Liczba uczestników szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2017-2018 według wieku

2017 r. N=962, 2018 r. N=535

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

W latach 2017-2018 dominującą kohortą uczestników szkoleń były osoby w wieku 25-34 lata, których udział w liczbie uczestników ogółem wyniósł odpowiednio: 39,8% i 40,4%. W tym okresie szkolenia ukończyło łącznie 599 osób z tej kategorii wiekowej. Drugą najbardziej liczną grupą były osoby w wieku 18-24 lata, które stanowiły 29,2% w 2017 r. i 32,5% w 2018 r. (łącznie 599 osób). Udział starszych grup wiekowych w szkoleniach był znacznie niższy i wynosił odpowiednio: 18,4% i 12,3% dla osób w wieku 35-44 lata oraz 12,6% i 14,8% dla osób w wieku 45 lat i więcej (Rysunek 1).

Dla porównania, w latach 2017-2018 najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych⁴ w woj. podlaskim znajdowało się w kohorcie 25-34 lata (ok. 29,0%) - podobnie jak w przypadku szkoleń. Liczba pozostałych grup wiekowych osób bezrobotnych nie przekładała się na bezpośrednio na liczbę uczestników szkoleń. Np. w grupie wiekowej 45+, która w latach 2017-2018 stanowiła ponad 36,0% bezrobotnych (a więc była najliczniejsza), nie wykazywano najwyższego zainteresowania szkoleniami. Z kolei co trzeci uczestnik szkoleń w 2018 r. znajdował się grupie wiekowej 18-24 lata, podczas gdy udziały tej grupy wiekowej w strukturze bezrobotnych ogółem wynosiły zaledwie 13,5%-12,7%⁵.

W 2018 r., w stosunku do roku poprzedniego, wyraźnie zmniejszyło się zainteresowanie szkoleniami wśród osób w wieku 35-44 lata; odsetek tej kategorii wiekowej spadł o 6,1 p. proc. Wśród pozostałych grup wiekowych wyraźny wzrost odsetka

⁴ Analiza uczestników szkoleń obok osób bezrobotnych obejmuje także osoby poszukujące pracy i pracowników 45+. Ich udział stanowi niespełna 4%.

⁵ Dane WUP w Białymstoku, stan na koniec grudnia 2017 i 2018.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

odnotowano wśród 18-24-latków (o 3,3 p. proc.) oraz 45-latków i osób starszych (o 2,2 p. proc.).

Tabela 3. Struktura uczestników szkoleń wg wieku w woj. podlaskim w latach 2017 – 2018

ROK	PUP	18-24	25-34	35-44	45 lat i więcej
2017	Augustów	22,2%	37,8%	17,8%	22,2%
	Białystok	26,7%	43,4%	13,9%	16,0%
	Bielsk Podl.	25,6%	28,2%	41,0%	5,1%
	Grajewo	41,7%	29,2%	12,5%	16,7%
	Hajnówka	17,8%	37,8%	28,9%	15,6%
	Kolno	37,5%	37,5%	6,3%	18,8%
	Łomża	30,0%	41,7%	16,7%	11,7%
	Mońki	17,5%	45,0%	25,0%	12,5%
	Sejny	35,4%	33,3%	18,8%	12,5%
	Siemiatycze	16,7%	44,4%	22,2%	16,7%
	Sokółka	33,3%	45,0%	16,3%	5,4%
	Suwałki	30,3%	39,4%	20,2%	10,1%
	Wysokie Maz.	36,4%	36,4%	14,5%	12,7%
	Zambrów	41,3%	26,1%	26,1%	6,5%
	Ogółem	29,2%	39,8%	18,4%	12,6%
2018	Augustów	29,2%	33,3%	4,2%	33,3%
	Białystok	34,7%	44,6%	7,4%	13,2%
	Bielsk Podl.	35,0%	45,0%	10,0%	10,0%
	Grajewo	18,2%	50,0%	18,2%	13,6%
	Hajnówka	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
	Kolno	50,0%	33,3%	16,7%	0,0%
	Łomża	22,2%	33,3%	22,2%	22,2%
	Mońki	15,4%	26,9%	15,4%	42,3%
	Sejny	28,6%	33,3%	21,4%	16,7%
	Siemiatycze	50,0%	25,0%	8,3%	16,7%
	Sokółka	33,3%	45,8%	8,3%	12,5%
	Suwałki	32,7%	51,5%	10,9%	5,0%
	Wysokie Maz.	36,1%	31,1%	14,8%	18,0%
	Zambrów	52,2%	17,4%	21,7%	8,7%
	Ogółem	32,5%	40,4%	12,3%	14,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPIPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 - 2018, dane WUP w Białymstoku.

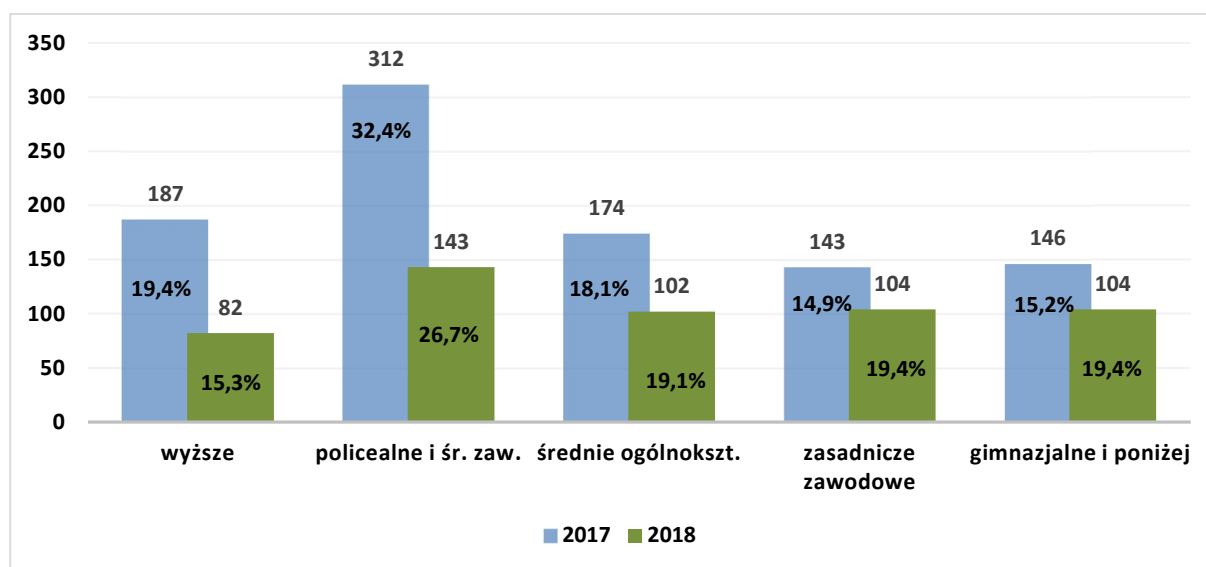
W 2017 r. wśród uczestników szkoleń dominowały osoby młode ujęte w dwóch grupach wiekowych: 25-34 lata (39,8%) oraz 18-24 lata (29,2%). Niższą frekwencję wykazywały osoby w wieku 35-44 lata (18,4%) oraz 45+ (12,6%). Na tle województwa najwięcej osób w wieku 18-24 lata przeszkolono za pośrednictwem PUP w Grajewie (41,7%) oraz PUP w Zambrówie (41,3%). W trzech powiatowych urzędach pracy udział najmłodszej kohorty wynosił tylko kilkanaście procent: w PUP w Siemiatyczach (16,7%), w PUP w Mońkach (17,5%) oraz w PUP w Hajnówce (17,8%). Zróżnicowanie lokalne struktury uczestników szkoleń widoczne było również w przedziale wiekowym 25—34 lata. Relatywnie największy udział

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018

takich osób zanotowano w PUP w Mońkach i w PUP w Sokółce (po 45,0%), najmniejszy w PUP w Zambrowie (26,1%). Wyraźną dominację osób w wieku 35-44 lata zauważa się w PUP w Bielsku Podlaskim, gdzie udział tej grupy w ogóle przeszkolonych osób wyniósł 41,0%. Dla porównania, w PUP w Kolnie uczestnicy szkoleń między 35 a 44 rokiem życia stanowili 6,3%. Najmniejszy udział w strukturze uczestników szkoleń w 2017 r. posiadały osoby w wieku 45 lat i więcej. W większości powiatowych urzędów pracy ich udział stanowił od kilku do kilkunastu procent, z wyjątkiem PUP w Augustowie, gdzie takich osób było 22,2%.

W 2018 r., podobnie jak rok wcześniej, wśród uczestników szkoleń dominowały osoby z dwóch grup wiekowych: 25-34 lata (40,4%) oraz 18-24 lata (32,5%), a znacznie mniejszy udział miały w wieku 35-44 lata (12,3%) oraz 45+ (14,8%). Jeśli chodzi o zróżnicowanie terytorialne, to stosunkowo najwięcej osób w wieku 18-24 lata wzięło udział w szkoleniach organizowanych za pośrednictwem PUP w Zambrowie (52,2%) oraz PUP w Siemiatyczach i Kolnie (po 50,0%). Najmniej osób młodych w tym przedziale wiekowym przeszkolono w PUP w Mońkach (15,4%) i Grajewie (18,2%). Osoby między 25 a 34 rokiem życia zdominowały szkolących się w PUP w Hajnówce (100,0%), a najmniej takich uczestników zanotowano w PUP w Zambrowie (17,4%). Z kolei stosunkowo najwięcej osób z grupy wiekowej 35-44 przeszkolono za pośrednictwem PUP w Łomży (22,2%), a najmniej w PUP w Augustowie (4,2%)⁶. Osoby w wieku 45 lat i więcej stanowiły 42,3% przeszkolonych w PUP w Mońkach, a w PUP w Hajnówce oraz w Kolnie nie zanotowano takich osób wśród uczestników szkoleń.

Rysunek 2. Liczba uczestników szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018 według poziomu wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

⁶ Poza PUP w Hajnówce, gdzie przeszkolone osoby znajdowały się wyłącznie w przedziale wiekowym 25-34 lata.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

Jeśli chodzi o poziom wykształcenia, to najliczniejszą grupą uczestników szkoleń organizowanych przez urzędy pracy były osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Ich udział w ogólnej liczbie szkolących się wyniósł 32,4% w 2017 r. i 26,7% w 2018 r. W analizowanych latach szkolenia ukończyło łącznie 455 takich osób. W przypadku pozostałych poziomów wykształcenia reprezentowanych przez uczestników szkoleń notowane są zauważalne różnice między strukturą szkolących się w 2017 r. i 2018 r. W 2017 r. wyraźnie zaznaczyła się aktywność szkoleniowa osób z wykształceniem wyższym (19,4%) i średnim ogólnokształcącym (18,1%), podczas gdy w 2018 r. osoby z wykształceniem wyższym stanowiły już tylko 15,3% uczestników szkoleń, a reprezentanci pozostałych poziomów stanowili po ok. 19% (Rysunek 2).

Tabela 4. Struktura uczestników szkoleń wg poziomu wykształcenia w woj. podlaskim w latach 2017 – 2018

ROK	PUP	poziom wykształcenia				
		wyższe	policealne i śr. zawodowe	średnie ogólnokszt.	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
2017	Augustów	8,9%	40,0%	28,9%	13,3%	8,9%
	Białystok	29,5%	31,9%	13,9%	8,7%	16,0%
	Bielsk Podl.	10,3%	41,0%	15,4%	20,5%	12,8%
	Grajewo	0,0%	41,7%	25,0%	29,2%	4,2%
	Hajnówka	6,7%	22,2%	6,7%	26,7%	37,8%
	Kolno	18,8%	50,0%	0,0%	31,3%	0,0%
	Łomża	16,7%	28,3%	18,3%	21,7%	15,0%
	Mońki	12,5%	32,5%	15,0%	27,5%	12,5%
	Sejny	12,5%	47,9%	16,7%	10,4%	12,5%
	Siemiatycze	11,1%	38,9%	22,2%	5,6%	22,2%
	Sokółka	16,3%	26,4%	24,0%	12,4%	20,9%
	Suwałki	27,5%	29,4%	19,3%	17,4%	6,4%
	Wysokie Maz.	12,7%	40,0%	16,4%	12,7%	18,2%
	Zambrów	15,2%	21,7%	34,8%	17,4%	10,9%
	Ogółem	19,4%	32,4%	18,1%	14,9%	15,2%
	2018	Augustów	25,0%	29,2%	16,7%	20,8%
Białystok		17,4%	27,3%	21,5%	11,6%	22,3%
Bielsk Podl.		20,0%	30,0%	20,0%	15,0%	15,0%
Grajewo		9,1%	31,8%	13,6%	4,5%	40,9%
Hajnówka		100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kolno		16,7%	16,7%	16,7%	16,7%	33,3%
Łomża		25,9%	25,9%	14,8%	22,2%	11,1%
Mońki		3,8%	11,5%	19,2%	42,3%	23,1%
Sejny		11,9%	21,4%	33,3%	19,0%	14,3%
Siemiatycze		0,0%	41,7%	16,7%	16,7%	25,0%
Sokółka		0,0%	37,5%	14,6%	14,6%	33,3%
Suwałki		22,8%	21,8%	17,8%	19,8%	17,8%
Wysokie Maz.		9,8%	36,1%	13,1%	29,5%	11,5%
Zambrów		17,4%	13,0%	26,1%	34,8%	8,7%
Ogółem		15,3%	26,7%	19,1%	19,4%	19,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załączników 4 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017–2018, dane WUP w Białymstoku.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018

Struktura wykształcenia osób uczestniczących w szkoleniach jest odwrotnie proporcjonalna do struktury wykształcenia osób bezrobotnych⁷. W latach 2017-2018⁸ najczęściej bezrobotnych posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – nieco ponad 27,0%, następnie wykształcenie zasadnicze zawodowe – ok. 23,0% oraz policealne zawodowe – ponad 22,0%. Najmniej licznymi grupami byli absolwenci szkół średnich ogólnokształcących oraz wyższych, których udział stanowił około odpowiednio: 12,0% i 15,0%.

W latach 2017-2018 widoczny jest zdecydowany spadek udziału w szkoleniach osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym – odpowiednio o 4,1 p. proc. oraz 5,7 p. proc. Podobnie wyraźnie zaznaczył się wzrost udziału osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, odpowiednio o: 4,5 i 4,2 p. proc.

W 2017 r. wśród uczestników szkoleń dominowały osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (32,4%). Na tle województwa najczęściej osób z takim wykształceniem przeszkolono za pośrednictwem PUP w Kolnie (50,0%) oraz Sejnach (41,3%), a najmniej w PUP w Zambrowie i Hajnówce (21,7% i 22,2%). W przypadku pozostałych poziomów wykształcenia udziały wahały się w skali województwa od 14,9% (szkolący się z wykształceniem zasadniczym zawodowym) do 19,4% (osoby z dyplomem szkoły wyższej), natomiast zróżnicowanie lokalne struktury uczestników szkoleń było bardzo duże. I tak, relatywnie najczęściej osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, a więc osób najczęściej nie posiadających zawodu, przeszkolono w PUP w Zambrowie i Augustowie (21,7% i 28,9%), najmniej w PUP w Hajnówce (6,7%), a w PUP w Kolnie nie przeszkolono żadnej osoby o tym poziomie wykształcenia. Podobnie duże rozpiętości wystąpiły w przypadku udziału w szkoleniach osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym: największe udziały tej grupy odnotowano w PUP w Kolnie (31,3%) i Grajewie (29,2%), a najmniejsze w PUP Siemiatyczach (5,6%) i Białymstoku (8,7%). Osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej najczęściej uzyskiwały wsparcie szkoleniowe w PUP w Hajnówce (37,8%) i Siemiatyczach (22,2%), najrzadziej natomiast w PUP w Grajewie (4,2%) oraz Suwałkach (6,4%). I na koniec, osoby z wykształceniem wyższym, które dominowały wśród uczestników szkoleń w PUP w Białymstoku (29,5%) i Suwałkach (27,5%), a w ogóle nie wystąpiły w PUP w Grajewie i nielicznie w PUP w Hajnówce (6,7%).

W 2018 r. w skali województwa udział szkolących się z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym zmniejszył się na rzecz osób reprezentujących niższe poziomy wykształcenia. Natomiast w ujęciu powiatowym, w PUP w Hajnówce uczestnicy szkoleń w 100,0% posiadali wykształcenie wyższe. Wysoki udział absolwentów szkół wyższych, wyższy niż rok wcześniej, odnotowano również w PUP w Łomży (25,9%) i Augustowie (25,0%). Z drugiej strony osoby reprezentujące ten poziom wykształcenia nie skorzystały ze szkoleń w PUP w Siemiatyczach i w PUP w Sokółce. Na tle województwa stosunkowo najczęściej osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym przeszkolono w PUP w Siemiatyczach (41,7%) i w Sokółce (37,5%), najmniej natomiast w PUP w Mońkach (11,5%) i Zambrowie

⁷ Analiza uczestników szkoleń obok osób bezrobotnych obejmuje także osoby poszukujące pracy i pracowników 45+. Ich udział stanowi niespełna 4%.

⁸ Dane WUP w Białymstoku; stan na koniec grudnia.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

(13,0%). Relatywnie najwięcej osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym przeszkolono w PUP w Sejnach (33,3%) i w Zambrowie (26,1%), najmniej w PUP w Wysokiem Mazowieckiem (13,1%) oraz w Grajewie (13,6%). Uczestnicy szkoleń posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe najliczniej wystąpili w PUP w Mońkach (42,3%) i Zambrowie (34,8%). Najmniejszym udziałem takich osób charakteryzował się PUP w Grajewie (4,5%). Osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i poniżej najczęściej uzyskiwały wsparcie w PUP w Grajewie (40,9%) oraz w PUP w Kolnie i Sokółce (po 33,3%), najrzadziej natomiast w PUP w Augustowie (8,3%) i w Zambrowie (8,7%).

Wśród analizowanych PUP niektóre kategorie wyróżniały się na tle danych wojewódzkich. W 2018 r. w porównaniu do 2017 r. największe dodatnie zmiany zanotowano w PUP w Hajnówce, gdzie udział osób szkolących się z wykształceniem wyższym wzrósł o 93,3 p. proc. Relatywnie więcej osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym przeszkolono w PUP w Grajewie (o 36,7 p. proc.) oraz w PUP w Kolnie (o 33,3 p. proc.). Największe ujemne przyrosty zanotowano w grupie osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, w szczególności w PUP w Kolnie (o 33,3 p. proc.) oraz w PUP w Sejnach (o 26,5 p. proc.). W 2018 r. relatywnie mniej uczestników szkoleń z wykształceniem gimnazjalnym i niższym niż w 2017 r. zanotowano w PUP w Hajnówce (o 26,7 p. proc.).

Tabela 5. Najpopularniejsze obszary zawodowe szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018 (woj. podlaskie N>10)

PUP	2017								2018						
	usługi transportowe*	technika i handel art. technicznymi	architektura i budownictwo	informatyka i wykorzystanie komputerów	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	i- obce	zarządzanie i administrowanie	Ogółem uczestnicy szkoleń w 2017 r.	usługi transportowe*	technika i handel art. technicznymi	architektura i budownictwo	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	prace sekretarskie i biurowe	informatyka i wykorzystanie komputerów	Ogółem uczestnicy szkoleń w 2018 r.
Augustów	32	0	0	0	0	0	0	45	14	0	1	1	0	0	24
Białystok	102	66	0	46	9	9	0	288	57	22	0	8	0	10	121
Bielsk Podl.	25	5	2	0	2	0	0	39	15	1	0	1	0	0	20
Grajewo	13	3	0	1	0	0	0	24	12	5	0	1	0	0	22
Hajnówka	21	16	0	0	0	0	0	45	1	0	0	0	0	0	2
Kolno	14	0	0	0	0	0	0	16	3	3	0	0	0	0	6
Łomża	10	3	19	2	21	1	0	60	10	0	4	5	0	0	27
Mońki	16	10	3	0	0	0	10	40	6	15	0	2	0	0	26
Sejny	20	0	19	1	2	0	0	48	18	0	2	0	10	0	42
Siemiatycze	15	0	1	0	0	0	0	18	11	0	0	1	0	0	12
Sokółka	18	0	44	0	0	0	0	129	11	0	36	0	0	0	48
Suwałki	82	2	0	1	2	0	0	109	77	0	0	7	0	1	101
Wysokie M.	45	0	0	0	0	1	0	55	30	0	1	0	10	0	61
Zambrów	36	2	0	0	2	0	0	46	14	1	0	4	1	0	23
Ogółem	449	107	88	51	38	11	10	962	279	47	44	30	21	11	535

*w tym kurs prawa jazdy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

Ciekawych informacji dostarcza analiza obszarów zawodowych szkoleń. Popularność poszczególnych tematów szkoleń jest związana z aktualnymi potrzebami pracodawców w zakresie kwalifikacji i kompetencji. Do najpopularniejszych obszarów szkoleń w woj. podlaskim w latach 2017-2018 można zaliczyć (Tabela 6)⁹:

- usługi transportowe, w tym kurs prawa jazdy – 728 absolwentów, tj. 48,6% osób kończących szkolenia w latach 2017-2018. Zdecydowanie najwięcej osób przeszkolono za pośrednictwem PUP w Białymstoku oraz PUP w Suwałkach (po 159 osób – 21,8%);
- technikę i handel art. technicznymi (w tym: mechanikę, metalurgię, energetykę, elektrykę, elektronikę, telekomunikację, miernictwo, naprawę i konserwację pojazdów) – 154 absolwentów, tj. 10,3% osób kończących szkolenia w latach 2017-2018. Zdecydowanie najwięcej osób przeszkolono w PUP w Białymstoku (88 osób – 57,1% ogółu uczestników tego rodzaju szkoleń).
- architektura i budownictwo – 132 absolwentów, tj. 8,8% osób kończących szkolenia w latach 2017-2018. Najwięcej osób przeszkolono za pośrednictwem PUP w Sokółce (88 osób) – tj. 60,6% uczestników tego rodzaju szkoleń. Pozostałych 39,4% uczestników przeszkolono za pośrednictwem: PUP w Sejnach (25 osób), Łomży (23 osoby), Mońkach (3 osoby), Bielsku Podlaskim (2 osoby), Augustowie i Siemiatyczach (1 osoba);
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne - 68 absolwentów, tj. 4,5% kończących szkolenia w latach 2017-2018. Za pośrednictwem PUP w Łomży (26 osób), Białymstoku (17 osób), Suwałkach (9 osób) przeszkolono 76,5% biorących udział w tego rodzaju szkoleniach;
- informatyka i wykorzystanie komputerów - 62 absolwentów, tj. 4,1% kończących szkolenia w latach 2017-2018. Zdecydowana większość z tych osób skorzystała ze szkoleń organizowanych przez PUP w Białymstoku (56 osób), tj. 90,3% uczestników tego typu szkoleń w woj. podlaskim;
- prace sekretarskie i biurowe - 21 absolwentów, tj. 3,9% kończących szkolenia w 2018 r. Wymieniony obszar szkoleń był w 95,2% zorganizowany za pośrednictwem PUP w Sejnach oraz Wysokiem Mazowieckiem (po 10 absolwentów). PUP w Zambrowie przeprowadził szkolenie dla jednej osoby;
- j. obce - 11 absolwentów, tj. 1,1% kończących szkolenia w 2017 r. Kursy językowe były przeprowadzone głównie przez PUP w Białymstoku, który zorganizował szkolenia dla 9 osób. Za pośrednictwem PUP w Łomży oraz PUP w Wysokiem Mazowieckiem przeszkolono po jednej osobie;
- zarządzanie i administrowanie - 10 absolwentów, którzy zostali przeszkoleni za pośrednictwem PUP w Mońkach (1,0% kończących szkolenia w 2017 r.).

⁹ Obszary szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy zostały wyodrębnione z uwzględnieniem obszarów kształcenia występujących w ISCED 1997 (Międzynarodowe Normy Klasyfikacji Kształcenia) oraz dziedzin szkolenia wyszczególnionych w Badaniach Ustawicznego Szkolenia Zawodowego w Przedsiębiorstwach CVTS2 prowadzonych wg metodologii Eurostatu. W zestawieniu uwzględniono szkolenia, które ukończyło co najmniej 10 osób w skali województwa.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

Tabela 6. Efektywność zatrudnieniowa obszarów zawodowych szkoleń w woj. podlaskim w latach 2017-2018

Obszary szkoleń	2017			2018		
	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
języki obce	11	2	18,2	8	8	100,0
usługi gastronomiczne	9	3	33,3	1	1	100,0
opieka zdrowotna	7	6	85,7	2	2	100,0
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	6	6	100,0	2	2	100,0
rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	3	3	100,0	4	4	100,0
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	3	3	100,0	2	2	100,0
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	2	2	100,0	3	3	100,0
sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	2	2	100,0	1	1	100,0
szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	2	0	0,0	1	1	100,0
usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	449	334	74,4	279	235	84,2
technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	107	45	42,1	47	38	80,9
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	38	29	76,3	30	22	73,3
prace sekretarskie i biurowe	4	1	25,0	21	14	66,7
architektura i budownictwo	88	43	48,9	44	29	65,9
informatyka i wykorzystanie komputerów	51	18	35,3	11	7	63,6
zarządzanie i administrowanie	10	6	60,0	2	1	50,0
ochrona własności i osób	1	1	100,0	0	0	0,0
ochrona środowiska	1	1	100,0	0	0	0,0
usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	0	0	0,0	5	0	0,0
usługi stolarskie, szklarskie	1	0	0,0	0	0	0,0
pozostałe usługi	19	18	94,7	28	27	96,4
inne obszary szkoleń	148	100	67,6	44	36	81,8
Ogółem osoby szkolone	962	623	64,8	535	433	80,9

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

Na tendencje kształtujące popularność poszczególnych obszarów zawodowych szkoleń niewątpliwie decydujący wpływ miała ich efektywność zatrudnieniowa, która była zróżnicowana pod względem tematyki szkoleń oraz lokalizacji powiatowego urzędu pracy.

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

W skali województwa w 2018 roku najwyższą efektywność zatrudnieniową wykazywały szkolenia z następujących obszarów tematycznych: opieka zdrowotna, górnictwo i przetwórstwo przemysłowe, rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna, opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat), sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne oraz szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu. Były to jednak szkolenia pojedynczych osób (1-11). Spośród liczących się ilościowo tematów szkoleń na uwagę ze względu na wysoką efektywność zasługują: pozostałe usługi (96,4%), usługi transportowe (84,2%) oraz techniki i handlu art. technicznymi (80,9%). Najniższą, ale nadal stosunkowo wysoką efektywność osiągnięto w zakresie informatyki i wykorzystania komputerów (63,3%).

Dla porównania, w 2017 r. najwyższy wskaźnik efektywności najbardziej popularnych szkoleń dotyczył usług fryzjerskich i kosmetycznych (76,3%) oraz usług transportowych (74,4%), najniższy – języków obcych (18,2%) oraz informatyki i wykorzystania komputerów (35,3%).

W latach 2017-2018 efektywność zrealizowanych szkoleń wg obszaru tematycznego w poszczególnych powiatowych urzędach pracy była zróżnicowana (Tabela 7).

Tabela 7. Efektywność zatrudnieniowa najpopularniejszych obszarów zawodowych szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018 (woj. podlaskie: N>10), w %

PUP	2017								2018							
	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	usługi transportowe*	zarządzanie i administrowanie	architektura i budownictwo	technika i handel art. technicznymi	informatyka i wykorzystanie	j. obce	efektywność zatrudn. ogółem 2017	pozostałe usługi	usługi transportowe	technika i handel art. technicznymi	usługi fryzjerskie, kosmetyczne	prace sekretarskie i biurowe	architektura i budownictwo	informatyka i wykorzystanie	Efektywność zatrudn. ogółem 2018
Augustów	x	65,6	x	x	x	x	x	68,9	x	92,9	x	100,0	x	100,0	x	95,8
Białystok	66,7	76,5	x	x	39,4	30,4	x	56,6	x	78,9	81,8	50,0	x	x	70,0	76,9
Bielsk Podl.	50,0	68,0	x	100,0	100,0	x	x	74,4	x	73,3	100,0	100,0	x	x	x	75,0
Grajewo	x	92,3	x	x	100,0	100,0	x	95,8	x	100,0	100,0	100,0	x	x	x	95,5
Hajnówka	x	19,0	x	x	25,0	x	x	31,1	x	100,0	x	x	x	x	x	100,0
Kolno	x	92,9	x	x	x	x	x	87,5	x	100,0	100,0	x	x	x	x	100,0
Łomża	85,7	80,0	x	78,9	66,7	50,0	100,0	80,0	x	70,0	x	60,0	x	75,0	x	77,8
Mońki	x	50,0	60,0	66,7	20,0	x	x	47,5	x	100,0	66,7	100,0	x	x	x	80,8
Sejny	100,0	75,0	x	47,4	x	100,0	x	66,7	50,0	88,9	x	x	30,0	100,0	x	59,5
Siemiatycze	x	66,7	x	100,0	x	x	x	72,2	x	81,8	x	100,0	x	x	x	83,3
Sokółka	x	88,9	x	31,8	x	x	x	51,2	100,0	90,9	x	x	x	61,1	x	68,8
Suwałki	100,0	91,5	x	x	100,0	100,0	x	92,7	100,0	83,1	x	85,7	x	x	0,0	85,1
Wysokie Maz.	x	77,8	x	x	x	x	100,0	78,2	100,0	93,3	x	x	100,0	100,0	x	96,7
Zambrów	x	61,1	x	x	50,0	x	x	58,7	100,0	71,4	100,0	75,0	100,0	x	x	78,3
Ogółem	76,3	74,4	60,0	48,9	42,1	35,3	18,2	64,8	96,4	84,2	80,9	73,3	66,7	65,9	63,6	80,9

*w tym kurs prawa jazdy; x-wypełnienie pozycji jest niemożliwe ze względu na dzielenie przez zero.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017–2018, dane WUP w Białymstoku.

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018***

W 2018 r. w **PUP w Augustowie** efektywność zatrudnieniowa szkoleń wyniosła 95,8%, tj. o 26,9 p. proc. więcej niż przed rokiem. Największą 100,0% efektywność osiągnięto w przypadku szkoleń z zakresu architektury i budownictwa, opieki społecznej, usług gastronomicznych, usług fryzjerskich/kosmetycznych, a także innych obszarów szkoleń. Wysoką efektywność wykazywały szkolenia w obszarze usług transportowych, w tym prawa jazdy (92,9%). W 2017 r. 100% efektywność osiągnięto tylko w przypadku szkoleń z zakresu opieki zdrowotnej. Wysoką efektywność wykazano również w zakresie: innych obszarów szkoleń (80,0%) oraz usług transportowych (65,6%).

W 2018 r. w **PUP w Białymstoku** efektywność zatrudnieniowa szkoleń wyniosła 76,9%, tj. o 20,3 p. proc. więcej niż przed rokiem. Najwyższą 100,0% efektywność szkoleń osiągnięto w obszarze języków obcych, rachunkowości, księgowości, bankowości, ubezpieczeń, analizy inwestycyjnej oraz opieki zdrowotnej. Wysoką efektywność wykazały szkolenia z: innych obszarów szkoleń (88,9%), techniki i handlu artykułami technicznymi (81,8%), usług transportowych, w tym kursu prawa jazdy (78,9%), informatyki i wykorzystania komputerów (70,0%). Najniższą, 50,0% efektywność uzyskano w zakresie usług kosmetycznych/fryzjerskich. W 2017 r. 100,0% uczestników szkoleń z rachunkowości, księgowości, bankowości, ubezpieczeń, analizy inwestycyjnej oraz pozostałych usług podjęło pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Wysoką efektywność osiągnięto w ramach tzw. innych obszarów szkoleń (82,1%), szkoleń z usług transportowych, w tym prawa jazdy (76,5%), opieki zdrowotnej (66,7%), usług fryzjerskich/kosmetycznych (66,7%). Niską efektywnością charakteryzowały się szkolenia z prac sekretarskich i biurowych (25,0%), usług gastronomicznych (28,6%), informatyki i wykorzystania komputerów (30,4%), techniki i handlu artykułami technicznymi (39,4%).

W 2018 r. w **PUP w Bielsku Podlaskim** efektywność zatrudnieniowa szkoleń wyniosła 75,0%, tj. o 0,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. Najwyższą 100,0% efektywność uzyskano w zakresie szkoleń z: techniki i handlu artykułami technicznymi, usług fryzjerskich/kosmetycznych oraz innych obszarów szkoleń. Wysoką 73,1% efektywność osiągnięto w obszarze usług transportowych, w tym kursu prawa jazdy. W 2017 r. 100,0% efektywność zatrudnieniowa dotyczyła szkoleń z obszaru: sztuki, kultury, rzemiosła artystycznego, techniki i handlu art. technicznymi, architektury i budownictwa. Wysoką efektywność uzyskano w ramach innych obszarów szkoleń (75,0%), usług transportowych, w tym kursu prawa jazdy (68,0%), najniższą – w obszarze usług fryzjerskich/kosmetycznych (50,0%).

W 2018 r. w **PUP w Grajewie** efektywność zatrudnieniowa szkoleń wyniosła 95,5%, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w 2017 r. Poza szkoleniem w zakresie usług hotelarskich, turystyki i rekreacji, efektywność zrealizowanych w PUP w Grajewie szkoleń była 100,0% -owa. Należą do nich następujące szkolenia: technika i handel art. technicznymi, górnictwo i przetwórstwo przemysłowe, rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, usługi fryzjerskie/kosmetyczne, usługi transportowe, w tym kurs prawa jazdy. W 2017 r. 100,0% efektywnością zatrudnieniową osiągnięto w następujących obszarach: informatyka i wykorzystanie komputerów, technika i handel artykułami technicznymi, górnictwo i przetwórstwo przemysłowe oraz ochrona

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018***

środowiska. Usługi transportowe, w tym kurs prawa jazdy to obszar charakteryzujący się 92,3% efektywnością zatrudnieniową.

W 2018 r. w **PUP w Hajnówce** efektywność zatrudnieniowa wyniosła 100,0%, tj. aż o 68,9 p. proc. więcej niż w 2017 r. Skala udziału w szkoleniach była jednak znikoma. W 2018 r. przeszkolono łącznie dwie osoby w zakresie usług transportowych i innych obszarów szkoleń. Osoby te podjęły pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. W 2017 r. w PUP Hajnówce zanotowano najniższy poziom efektywności zatrudnieniowej w skali województwa. Miała na to wpływ niska efektywność szkoleń z zakresu usług transportowych (19,0%) oraz techniki i handlu artykułami technicznymi (25,0%). 100,0% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w zakresie szkoleń z rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, a także opieki społecznej. Tzw. inne obszary szkoleń osiągnęły 60,0% poziom efektywności zatrudnieniowej.

W 2018 r. w **PUP w Kolnie** zrealizowano szkolenia w ramach dwóch obszarów – techniki i handlu artykułami technicznymi oraz usług transportowych. Efektywność zatrudnieniowa wymienionych rodzajów szkoleń wyniosła 100,0% i była o 12,5 p. proc. wyższa niż przed rokiem. W 2017 r. osiągnięto wysoką efektywność zatrudnieniową zorganizowanych szkoleń. W obszarze rachunkowości, księgowości, bankowości, ubezpieczeń i analizy inwestycyjnej wyniosła ona 100,0%, a w odniesieniu do usług transportowych - 92,9%.

W 2018 r. w **PUP w Łomży** efektywność zatrudnieniowa szkoleń wyniosła 77,8%, tj. o 2,2 p. proc. mniej niż przed rokiem. Najwyższą 100,0% efektywnością zatrudnieniową osiągnięto w ramach trzech obszarów szkoleń: szkolenia nauczycieli i nauki o kształceniu, sztuki kultury i rzemiosła artystycznego oraz innych obszarów szkoleń. Wysoką efektywność osiągnięto również w zakresie szkoleń z architektury i budownictwa (75,0%) oraz usług transportowych (70,0%). Efektywność zatrudnieniowa w odniesieniu do usług fryzjerskich/kosmetycznych wyniosła 60,0%. W 2017 r. 100,0% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w dwóch obszarach: sztuce, kulturze i rzemiosle artystycznym oraz językach obcych. Wysoką efektywność wykazywały również szkolenia z obszaru usług fryzjerskich/ kosmetycznych (85,7%), usług transportowych (80,0%), architektury i budownictwa (78,9%). W ramach tzw. innych obszarów szkoleń oraz techniki i handlu artykułami technicznymi efektywność zatrudnieniowa wyniosła 66,7%. Najniższą efektywnością zatrudnieniową charakteryzowały się szkolenia z informatyki i wykorzystania komputerów (50,0%).

W 2018 r. w **PUP w Mońkach** wykazano 80,8% efektywność zatrudnieniową szkoleń, tj. o 33,3 p. proc. więcej niż przed rokiem. Poza obszarem szkoleń w zakresie techniki i handlu artykułami technicznymi, gdzie uzyskano 66,7%-ową efektywność zatrudnieniową pozostałe trzy grupy zrealizowanych szkoleń charakteryzowały się 100,0% efektywnością zatrudnieniową. Należały do nich szkolenia z zakresu: rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, usług fryzjerskich/kosmetycznych oraz usług transportowych. W 2017 r. 100,0% efektywność zatrudnieniową osiągnięto tylko w obszarze opieki społecznej. Najniższy poziom tego wskaźnika uzyskano w sferze techniki i handlu artykułami technicznymi (20,0%). Szkolenia z architektury i budownictwa osiągnęły efektywność na poziomie 66,7%, z zarządzania i administrowania – 60,0% oraz z usług transportowych – 50,0%.

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018***

W 2018 r. w **PUP w Sejnach** efektywność zatrudnieniowa wyniosła 59,5%, tj. o 7,2 p. proc. mniej niż przed rokiem. Najlepsze efekty zatrudnieniowe uzyskali uczestnicy szkoleń z architektury i budownictwa oraz z opieki społecznej, gdzie efektywność wyniosła 100,0%. Wysoką efektywność uzyskano również w ramach szkoleń z usług transportowych (88,9%). Tzw. pozostałe usługi charakteryzowała efektywność na poziomie 50,0%. Najniższą efektywność osiągnięto w obszarze szkoleń z zakresu prac sekretarskich i biurowych (30,0%) oraz innych obszarów szkoleń (22,2%). W 2017 r. 100,0% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w pięciu obszarach szkoleń: w obszarze rachunkowości, księgowości, bankowości, ubezpieczeń i analizy inwestycyjnej, informatyce i wykorzystaniu komputerów, opiece zdrowotnej, usługach fryzjerskich/kosmetycznych oraz tzw. pozostałych usługach. Wysoką efektywność zatrudnieniową wykazywały szkolenia z usług transportowych, osiągając poziom (75,0%). Inne obszary szkoleń charakteryzowała efektywność na poziomie 66,7%. Najniższy wskaźnik efektywności dotyczył szkoleń z architektury i budownictwa (47,4%).

W 2018 r. w **PUP w Siemiatyczach** efektywność zatrudnieniowa ogółem wyniosła 83,3%, tj. o 11,1 p. proc. więcej niż przed rokiem. W PUP w Siemiatyczach zrealizowano szkolenia w ramach dwóch grup tematycznych: usług fryzjerskich/kosmetycznych (100,0%) oraz usług transportowych (81,8%). W 2017 r. w najwyższy 100,0% poziom efektywności zatrudnieniowej zanotowano w odniesieniu do szkoleń z architektury i budownictwa oraz tzw. innych obszarów szkoleń. Efektywność zatrudnieniowa szkoleń w ramach usług transportowych wyniosła 66,7%.

W 2018 r. w **PUP w Sokółce** efektywność zatrudnieniowa ogółem wyniosła 68,8%, tj. o 17,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. 100,0% efektywność osiągnięto w ramach szkoleń z pozostałych usług. Wysoką, 90,9% wartość tego wskaźnika wykazywały szkolenia z usług transportowych. Obszar szkoleń z architektury i budownictwa charakteryzowała efektywność zatrudnieniowa na poziomie 61,1%. W 2017 r. 100,0% -ową efektywność zatrudnieniową szkoleń wykazywały pozostałe usługi. W ramach szkoleń z usług transportowych 88,9% uczestników uzyskała zatrudnienie. Tzw. inne obszary szkoleń charakteryzowała efektywność na poziomie 47,5%. Najniższą efektywnością charakteryzowały się szkolenia z architektury i budownictwa (31,8%).

W 2018 r. w **PUP w Suwałkach** osiągnięto 85,1% efektywność zatrudnieniową szkoleń, tj. o 7,6 p. proc. mniej niż przed rokiem. Należy jednak zauważyć, że wszystkie ze zrealizowanych obszarów szkoleń charakteryzował wysoki poziom efektywności. Poza szkoleniami z usług fryzjerskich/kosmetycznych (85,7%) oraz usług transportowych (83,1%), pozostałe cztery grupy tematyczne szkoleń cechowała 100,0% efektywność zatrudnieniowa. Należały do nich szkolenia z: zarządzania i administrowania, opieki zdrowotnej, pozostałych usług oraz innych obszarów szkoleń. W 2017 r. poza szkoleniami w obszarze innych obszarów szkoleń (94,1%) oraz usług transportowych (91,5%), pozostałe pięć grup tematycznych szkoleń cechowała 100,0% efektywność zatrudnieniowa. Należały do nich szkolenia z: informatyki i wykorzystania komputerów, techniki i handlu artykułami technicznymi, opieki zdrowotnej, usług fryzjerskich/kosmetycznych oraz pozostałych usług.

W 2018 r. w **PUP w Wysokiem Mazowieckiem** osiągnięto 96,7%-ową efektywność zatrudnieniową szkoleń, tj. o 18,5 p. proc. więcej niż przed rokiem. Poza szkoleniami

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018

w obszarze usług transportowych (93,3%), pozostałe szkolenia charakteryzowała 100,0% efektywność. Należały do nich: szkolenia obejmujące zakres prac sekretarskich i biurowych oraz architektury i budownictwa, a także z obszaru pozostałych usług. W 2017 r. najwyższą 100,0% efektywność zatrudnieniową szkoleń uzyskano w obszarze języków obcych, usług gastronomicznych oraz pozostałych usług. Usługi transportowe charakteryzowała efektywność na poziomie 77,8%, a tzw. inne obszary szkoleń – na poziomie 66,7%.

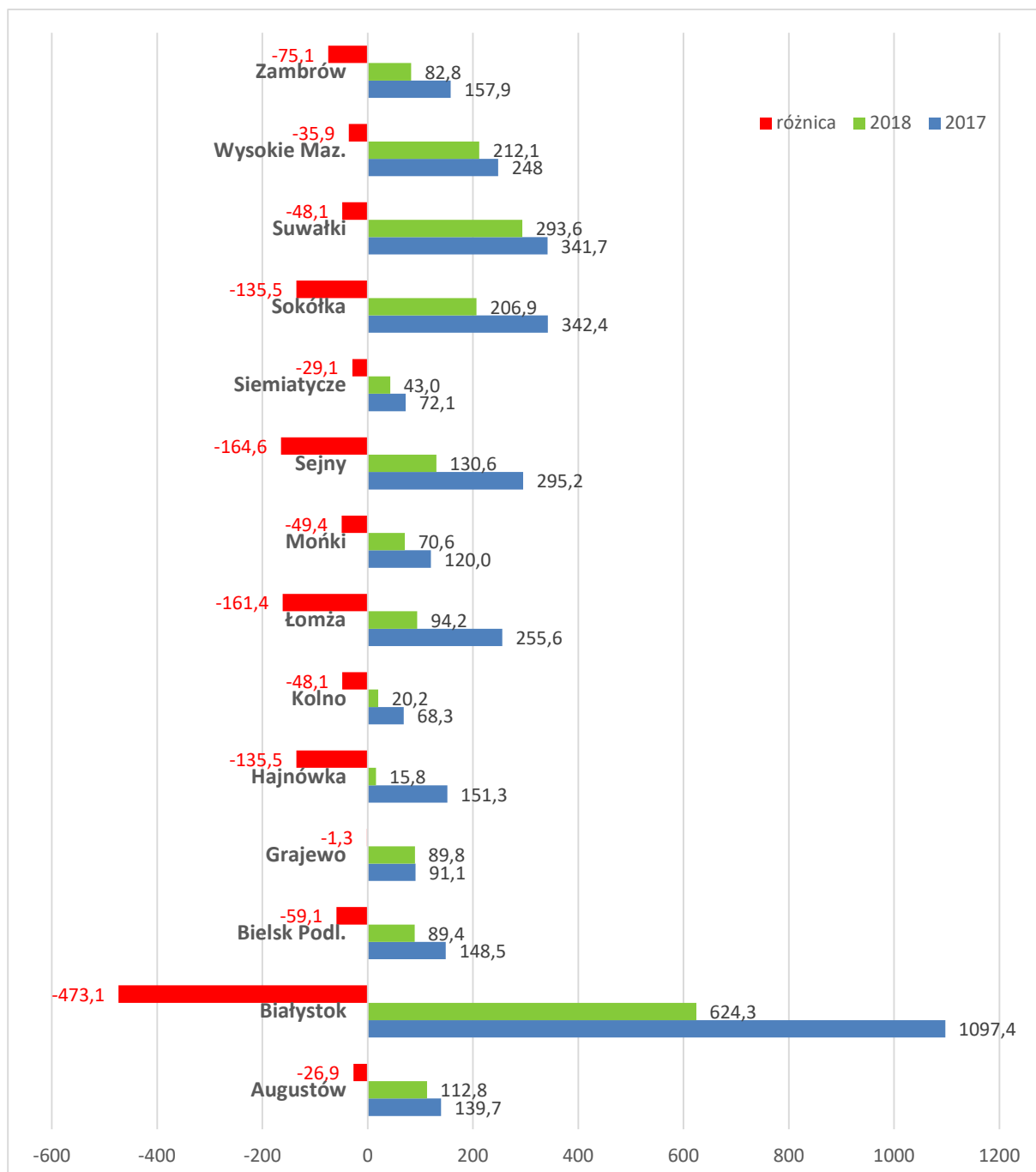
W 2018 r. w **PUP w Zambrowie** osiągnięto 78,3% efektywność zatrudnieniową szkoleń, tj. o 19,6 p. proc. wyższą niż przed rokiem. 100,0% efektywność zanotowano w ramach trzech obszarów tematycznych: prac sekretarskich i biurowych, techniki i handlu art. technicznymi oraz pozostałych usług. Wysoką efektywność zatrudnieniową osiągnięto w zakresie usług fryzjerskich/kosmetycznych (75,0%) oraz usług transportowych (71,4%). W 2017 r. 100,0% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w obszarze szkoleń z rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, ochrony własności i osób. Szkolenia z pozostałych usług charakteryzowały się 66,7% efektywnością zatrudnieniową a z usług transportowych – 61,1%. Szkolenia z obszaru techniki i handlu artykułami technicznymi były najmniej efektywne – tylko co drugi uczestnik uzyskał zatrudnienie.

Koszty szkoleń

W celu zapewnienia pełnego obrazu skuteczności danej formy wsparcia, należy przeanalizować wkład finansowy ze środków publicznych na jego realizację. W latach 2017-2018 na szkolenia w woj. podlaskim wydano łącznie 5,6 mln zł. (w 2017 r. 3,5 mln zł., w 2018 r. 2,1 mln zł.)¹⁰. W 2018 r. w skali województwa na tę formę wsparcia przeznaczono o 40,9% mniej niż rok wcześniej. Zmniejszenie wydatków na szkolenia zanotowano we wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym największy w PUP w Hajnówce (-89,6%) i Kolnie (-70,4%), i stosunkowo najmniejszy - w PUP w Grajewie (-1,4%) oraz PUP w Suwałkach (-14,0%) i w Wysokiem Mazowieckiem (-14,5%) (rysunek 3).

¹⁰ Koszty szkoleń obejmują m. in.: kwoty należne instytucjom szkoleniowym, stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres szkolenia, koszty egzaminów i uzyskania licencji, umowy trójstronne, dofinansowanie szkoleń pracowników oraz bony szkoleniowe.

Rysunek 3. Wydatki na szkolenia z Funduszu Pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018, w tys. zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

W latach 2017-2018 w skali województwa odnotowano poprawę efektywności kosztowej szkoleń (mierzoną spadkiem kosztu ponownego zatrudnienia) z 5,7 tys. zł na uczestnika szkolenia podejmującego zatrudnienie, do 4,8 tys. zł (spadek o 15,0%).

W analizowanym okresie efektywność kosztowa szkoleń poprawiała się w większości powiatowych urzędów pracy, przy czym największe zmniejszenie kosztu ponownego zatrudnienia zanotowano w PUP w Mońkach (-46,8%), w PUP w Sejnach (-43,4%) oraz w PUP

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

w Wysokiem Mazowieckiem (-37,7%). Spadek efektywności kosztowej szkoleń (tj. wzrost kosztu ponownego zatrudnienia) dotyczył czterech Powiatowych Urzędów Pracy: w Sokółce (+20,9%), Bielsku Podlaskim (+16,4%), Augustowie (+8,8%) oraz Grajewie (+8,0%) (Tabela 8).

Tabela 8. Efektywność kosztowa szkoleń organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2017-2018

PUP	2017			2018			Efektyw- ność, zmiana r/r (w %)
	Liczba osób, które podjęły pracę*	Wydatki na szkolenia (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę*	Wydatki na szkolenia (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	
Augustów	31	139,7	4506,5	23	112,8	4904,3	8,8
Białystok	163	1097,4	6732,5	93	624,3	6712,9	-0,3
Bielsk Podl.	29	148,5	5120,7	15	89,4	5960,0	16,4
Grajewo	23	91,1	3960,9	21	89,8	4276,2	8,0
Hajnówka	14	151,3	10807,1	2	15,8	7900,0	-26,9
Kolno	14	68,3	4878,6	6	20,2	3366,7	-31,0
Łomża	48	255,6	5325,0	21	94,2	4485,7	-15,8
Mońki	19	120,0	6315,8	21	70,6	3361,9	-46,8
Sejny	32	295,2	9225,0	25	130,6	5224,0	-43,4
Siemiatycze	13	72,1	5546,2	10	43,0	4300,0	-22,5
Sokółka	66	342,4	5187,9	33	206,9	6269,7	20,9
Suwałki	101	341,7	3383,2	86	293,6	3414,0	0,9
Wysokie Maz.	43	248	5767,4	59	212,1	3594,9	-37,7
Zambrów	27	157,9	5848,1	18	82,8	4600,0	-21,3
Ogółem	623	3529,2	5664,8	433	2086,1	4817,8	-15,0

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2017 - 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2017 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika szkolenia powyżej średniej wojewódzkiej (5,7 tys. zł/os.) zanotowano w PUP w: Hajnówce (10,8 tys. zł/os.), Sejnach (9,2 tys. zł/os.), Białymstoku (6,7 tys. zł/os.), w Mońkach (6,3 tys. zł/os.) oraz w PUP w Zambrowie (5,8 tys. zł/os.) Najlepszy wskaźnik efektywności kosztowej szkoleń osiągnięto w PUP w Suwałkach (3,4 tys. zł/os.) oraz w PUP w Grajewie (4,0 tys. zł/os.).

W 2018 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika szkolenia powyżej średniej wojewódzkiej (4,8 tys. zł/os.) zanotowano w sześciu Powiatowych Urzędach Pracy: w Hajnówce (7,9 tys. zł/os.), w Białymstoku (6,7 tys. zł/os.), w Sokółce (6,3 tys. zł/os.), w Bielsku Podlaskim (6,0 tys. zł/os.), w Sejnach (5,2 tys. zł/os.) oraz w Augustowie (4,9 tys. zł/os.). Najlepszy wskaźnik efektywności kosztowej szkoleń osiągnięto w PUP w: Kolnie, Mońkach oraz Suwałkach (po 3,4 tys. zł/os.), a także w PUP w Wysokiem Mazowieckiem (3,6 tys. zł/os.).

Stáže

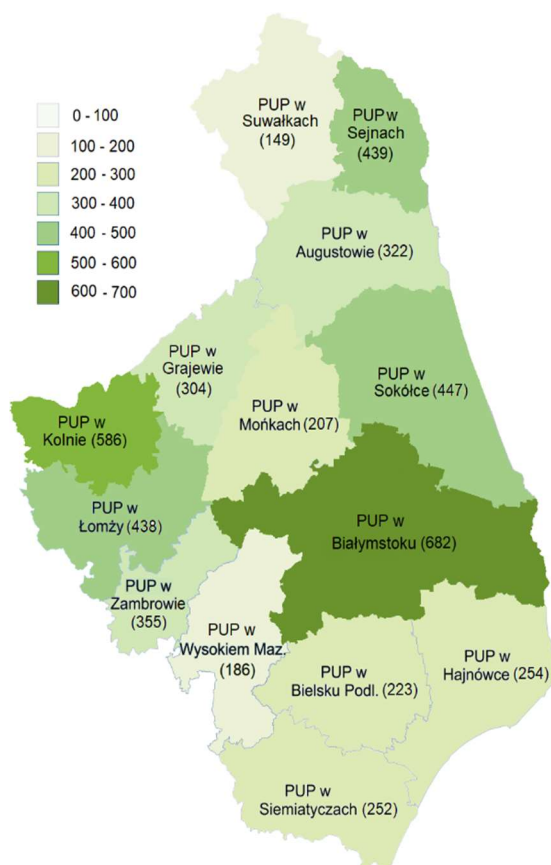
W woj. podlaskim zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych uczestniczących w stażach. W 2018 r. staż ukończyły 4844 osoby, tj. o 12,3% mniej niż przed rokiem.

W 2018 r. w woj. podlaskim przeciętna liczba osób, która ukończyła staż wyniosła 346, rok wcześniej blisko 395. Wynikiem powyżej średniej wyróżniało się 6 Powiatowych Urzędów Pracy: w Białymstoku (682 osoby), w Kolnie (586 osób), w Sokółce (447 osób), w Sejnach (439 osób), w Łomży (438 osób) oraz w Zambrowie (355 osób). Najniższą frekwencję uzyskano w PUP w Suwałkach i w Wysokiem Mazowieckiem, gdzie staż ukończyło odpowiednio: 149 i 186 osób. Poniżej średniej uplasowało się jeszcze kilka innych Powiatowych Urzędów Pracy: w Mońkach (207 osób), Bielsku Podlaskim (223 osoby), Siemiatyczach (252 osoby), Hajnówce (254 osoby), Grajewie (304 osoby) oraz Augustowie (322 osoby) (Mapa 2.).

W 2018 r. dodatni przyrost liczby osób kończących staż w odniesieniu do poprzedniego roku osiągnięto w trzech Powiatowych Urzędach Pracy: w Mońkach (+8,4%), Zambrowie (+5,7%) oraz Hajnówce (+2,4%). W przypadku pozostałych PUP liczba stażystów zmniejszyła się, przy czym największy spadek odnotowano w PUP w Sokółce (-24,5%), Wysokiem Mazowieckiem (-20,2%) i Augustowie (-20,1%).

Wraz z malejącą liczbą osób kończących staże w woj. podlaskim wzrosła efektywność zatrudnieniowa tej formy aktywizacji zawodowej. W 2018 r. na 4844 osoby kończące staż 4353 osoby podjęły zatrudnienie w trakcie trwania programu lub po jego zakończeniu. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła wówczas 89,9% i była o 1,6 p. proc. wyższa niż przed rokiem (Tabela 9).

Mapa 2. Liczba osób, które ukończyły staż – w woj. podlaskim w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 6 do Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za 2018 r., dane WUP w Białymstoku

Tabela 9. Efektywność zatrudnieniowa staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2017-2018

PUP	2017			2018			Efektywność, zmiana r/r, w p. proc.
	Liczba osób, które		Efektywność zatrudn. w %	Liczba osób, które		Efektywność zatrudn. w %	
	ukończyły staż	podjęły pracę*		ukończyły staż	podjęły pracę*		
Augustów	403	383	95,0	322	313	97,2	2,2
Białystok	752	694	92,3	682	638	93,5	1,3
Bielsk Podl.	230	185	80,4	223	204	91,5	11,0
Grajewo	366	325	88,8	304	267	87,8	-1,0
Hajnówka	248	189	76,2	254	204	80,3	4,1
Kolno	697	630	90,4	586	543	92,7	2,3
Łomża	484	410	84,7	438	365	83,3	-1,4
Mońki	191	178	93,2	207	186	89,9	-3,3
Sejny	531	453	85,3	439	383	87,2	1,9
Siemiatycze	287	246	85,7	252	229	90,9	5,2
Sokółka	592	520	87,8	447	400	89,5	1,6
Suwałki	176	161	91,5	149	135	90,6	-0,9
Wysokie M.	233	215	92,3	186	176	94,6	2,3
Zambrów	336	292	86,9	355	310	87,3	0,4
Ogółem	5526	4881	88,3	4844	4353	89,9	1,5

* podjęty pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

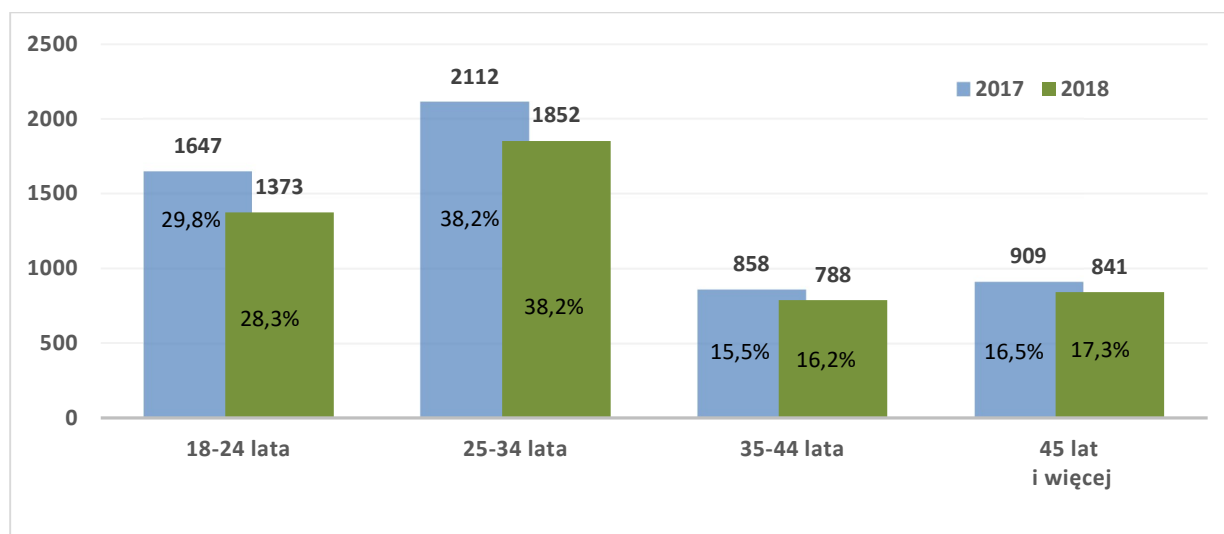
W każdym powiatowym urzędzie pracy osiągnięto wysoką wartość efektywności zatrudnieniowej oscylującą w 2017 r. w granicach 76,2% (PUP w Hajnówce) – 95,0% (PUP w Augustowie), a w 2018 r.: 80,3%–97,2% (również PUP w Hajnówce i w Augustowie). W 2018 r. najwyższy wzrost tego wskaźnika względem 2017 r. zanotowano w PUP w Bielsku Podlaskim (+11,0 p. proc.), największy zaś spadek wystąpił w PUP w Mońkach (-3,3 p. proc.).

W latach 2017-2018 dominującą kohortą uczestników staży były osoby w wieku 25-34 lata, których udział w liczbie uczestników ogółem wyniósł po 38,2%. W tym okresie staże ukończyły łącznie 3964 osoby z tej kategorii wiekowej. Drugą liczną grupą były osoby w wieku 18-24 lata, które stanowiły 29,8% w 2017 r. i 28,3% w 2018 r. (łącznie 3020 osób). Udział starszych grup wiekowych w stażach był znacznie niższy i wynosił odpowiednio: 15,5% i 16,2% dla osób w wieku 35-44 lata oraz 16,5% i 17,3% dla osób w wieku 45 lat i więcej (Rysunek 4).

Porównując strukturę wiekową osób bezrobotnych kierowanych na staże do ogólnej struktury zarejestrowanych bezrobotnych, można zauważyć nadreprezentację młodszych grup wiekowych, tj. 18-24 lata (28,3% wobec 12,7% wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) oraz 25-34 lata (38,2% wobec 28,6%) i zdecydowanie mniejsze zainteresowanie tą formą aktywizacji w kolejnych grupach wiekowych¹¹.

¹¹ Dane WUP w Białymstoku, stan na koniec grudnia 2018 r.

Rysunek 4. Liczba uczestników staży według wieku w woj. podlaskim w latach 2017-2018

2017 r. N=5526, 2018 r. N=4844

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2018 r., w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyło się zainteresowanie stażami wśród osób w wieku 18-24 lata; odsetek tej kategorii wiekowej spadł o 1,5 p. proc. Wśród grup wiekowych 35-44 lata oraz 45 lat i więcej odnotowano wzrost odsetka (odpowiednio o: 0,7 i 0,8 p. proc.).

Jeśli chodzi o analizę struktury wiekowej uczestników staży w ujęciu terytorialnym, to w 2017 r. najwięcej osób w wieku 18-24 lata skorzystało ze staży w PUP w Wysokim Mazowieckiem (44,2%), Mońkach (42,4%) oraz Zambrowie (37,5%). Udział osób w przedziale wiekowym 25-34 lata wyróżniał się w PUP w Białymstoku (59,0%) i Suwałkach (51,7%), gdzie równocześnie zanotowano najmniejszy – 8,5% udział kohorty w przedziale 35-44 lata, oraz w Bielsku Podlaskim (43,9%). Relatywnie najwięcej osób w wieku 45+, które ukończyły staż, zostało zaktywizowanych w PUP w Kolnie (27,4%) oraz w PUP w Sejnach (25,0%) (Tabela 10).

W 2018 r. stosunkowo najwięcej osób w wieku 18-24 lata skorzystało ze stażu w PUP Zambrowie (39,4%), w PUP w Wysokim Mazowieckiem (37,6%) oraz Suwałkach i Mońkach (po 36,2%). Osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata dominowały w PUP w Białymstoku (53,8%) oraz w Suwałkach (48,3%), gdzie równocześnie zanotowano najmniejszy – 7,4% udział kohorty w przedziale 35-44 lata. Relatywnie najwięcej stażystów w wieku 45+ wystąpiło w PUP w Kolnie (25,4%) oraz w PUP w Sejnach (23,7%).

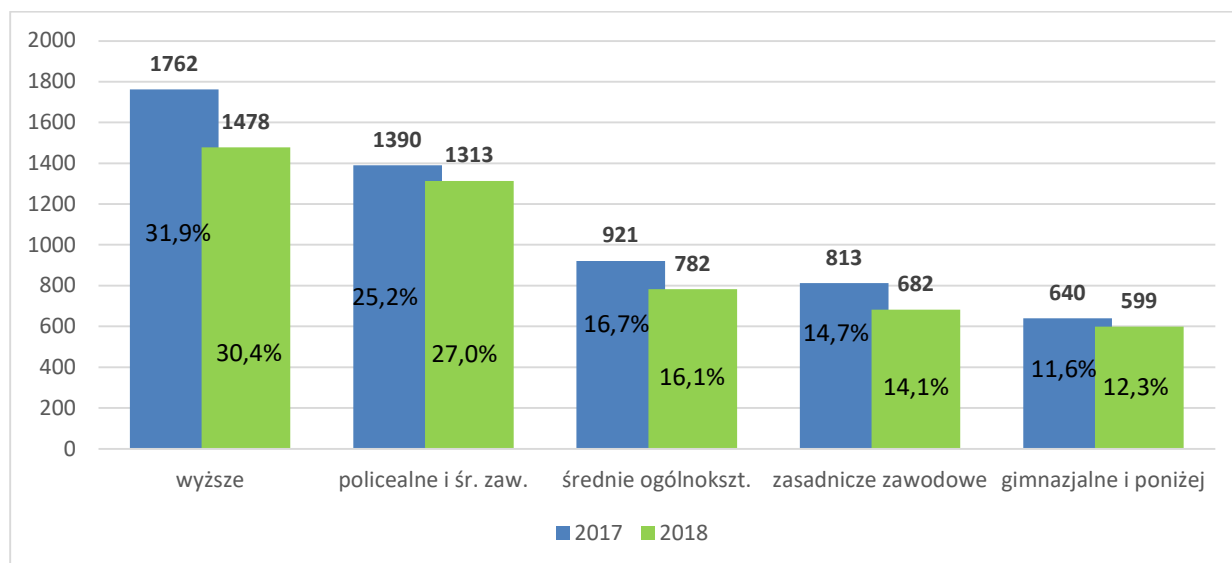
Tabela 10. Struktura uczestników staży wg wieku w woj. podlaskim w latach 2017 – 2018

ROK	PUP	18-24	25-34	35-44	45 lat i więcej
2017	Augustów	31,8%	35,2%	16,4%	16,6%
	Białystok	20,6%	59,0%	14,1%	6,3%
	Bielsk Podlaski	31,3%	43,9%	14,3%	10,4%
	Grajewo	32,8%	35,5%	15,8%	15,8%
	Hajnówka	20,2%	39,5%	23,0%	17,3%
	Kolno	28,0%	26,8%	17,8%	27,4%
	Łomża	28,7%	41,5%	15,3%	14,5%
	Mońki	42,4%	37,2%	12,0%	8,4%
	Sejny	30,5%	25,6%	18,8%	25,0%
	Siemiatycze	25,8%	39,4%	15,3%	19,5%
	Sokółka	33,1%	32,9%	14,0%	19,9%
	Suwałki	26,1%	51,7%	8,5%	13,6%
	Wysokie Mazowia	44,2%	34,8%	14,2%	6,9%
	Zambrów	37,5%	36,3%	12,5%	13,7%
	Ogółem	29,8%	38,2%	15,5%	16,5%
2018	Augustów	25,0%	39,2%	14,5%	21,4%
	Białystok	21,4%	53,8%	16,9%	7,9%
	Bielsk Podlaski	27,4%	42,2%	16,6%	13,9%
	Grajewo	29,9%	31,6%	16,8%	21,7%
	Hajnówka	24,0%	32,7%	22,0%	21,3%
	Kolno	26,6%	32,3%	15,7%	25,4%
	Łomża	29,7%	36,8%	16,9%	16,7%
	Mońki	36,2%	39,1%	12,6%	12,1%
	Sejny	27,8%	31,4%	17,1%	23,7%
	Siemiatycze	22,2%	41,3%	17,9%	18,7%
	Sokółka	28,6%	34,5%	17,5%	19,5%
	Suwałki	36,2%	48,3%	7,4%	8,1%
	Wysokie Mazowia	37,6%	41,4%	10,8%	10,2%
	Zambrów	39,4%	29,9%	16,9%	13,8%
	Ogółem	28,3%	38,2%	16,2%	17,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załączników 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

Najliczniejszą grupą uczestników staży organizowanych przez urzędy pracy były osoby z wykształceniem wyższym. Ich udział w ogólnej liczbie szkolących się wyniósł 31,9% w 2017 r. i 30,4% w 2018 r. W analizowanych latach staże ukończyło łącznie 3240 takich osób. Znaczącą grupę uczestników staży stanowiły również osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (w liczbie 2703) z odsetkami odpowiednio: 25,2% i 27,0%. W przypadku pozostałych poziomów wykształcenia reprezentowanych przez uczestników staży w obu analizowanych latach zaobserwowano zależność, że im niższy poziom wykształcenia, tym niższe zainteresowanie tą formą wsparcia (Rysunek 5).

Rysunek 5. Liczba uczestników staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy woj. podlaskiego w latach 2017-2018 według poziomu wykształcenia

2017 r. N=5526, 2018 r. N=4844

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2018 r., w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyło się zainteresowanie stażami wśród osób z wykształceniem wyższym; ich udział spadł o 1,5 p. proc., oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i ZSZ (spadek udziału po 0,6 p. proc.). Zwiększył się natomiast odsetek stażystów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 1,8 p. proc.) i gimnazjalnym i niższym (o 0,7 p. proc.).

Porównując poziom wykształcenia osób bezrobotnych kierowanych na staże do struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, można zauważyć nadreprezentację uczestników staży z wykształceniem wyższym (30,4% wobec 15,1%) oraz policealnym i średnim zawodowym (27,0% wobec 22,3%) i zdecydowanie mniejsze zainteresowanie tą formą aktywizacji wśród osób o niższych poziomach wykształcenia¹².

¹² Dane WUP w Białymstoku, stan na koniec grudnia 2018 r.

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

Tabela 11. Struktura uczestników staży w woj. podlaskim w latach 2017 – 2018 wg wykształcenia

ROK	PUP	policealne				
		wyższe	i średnie zawodowe	średnie ogólnoksz.	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
2017	Augustów	31,5%	24,8%	15,6%	15,9%	12,2%
	Białystok	62,4%	17,3%	10,4%	4,9%	5,1%
	Bielsk Podlaski	41,3%	27,4%	13,0%	10,0%	8,3%
	Grajewo	23,5%	29,8%	18,3%	14,2%	14,2%
	Hajnówka	36,3%	22,2%	13,3%	11,7%	16,5%
	Kolno	18,9%	20,4%	19,1%	25,1%	16,5%
	Łomża	40,7%	23,1%	15,5%	14,7%	6,0%
	Mońki	23,6%	31,4%	17,8%	13,1%	14,1%
	Sejny	13,0%	29,4%	21,5%	17,3%	18,8%
	Siemiatycze	27,9%	26,8%	15,3%	17,1%	12,9%
	Sokółka	23,3%	32,3%	20,1%	14,4%	10,0%
	Suwałki	51,7%	25,0%	6,3%	6,8%	10,2%
	Wysokie Mazowieckie	25,8%	35,6%	12,0%	17,2%	9,4%
	Zambrów	24,7%	20,2%	27,4%	17,6%	10,1%
	Ogółem	31,9%	25,2%	16,7%	14,7%	11,6%
2018	Augustów	29,8%	24,1%	13,6%	18,7%	13,9%
	Białystok	54,7%	25,7%	11,3%	3,8%	4,5%
	Bielsk Podlaski	38,1%	26,5%	18,4%	8,1%	9,0%
	Grajewo	17,4%	33,2%	12,8%	18,8%	17,8%
	Hajnówka	30,3%	33,5%	15,4%	11,4%	9,4%
	Kolno	22,0%	20,1%	16,7%	22,9%	18,3%
	Łomża	34,7%	28,3%	15,5%	14,4%	7,1%
	Mońki	22,2%	36,7%	15,9%	12,1%	13,0%
	Sejny	16,9%	27,6%	21,0%	13,9%	20,7%
	Siemiatycze	34,5%	29,0%	12,7%	14,3%	9,5%
	Sokółka	25,1%	32,9%	17,0%	13,2%	11,9%
	Suwałki	49,7%	20,1%	14,1%	6,7%	9,4%
	Wysokie Mazowieckie	24,2%	26,3%	17,2%	20,4%	11,8%
	Zambrów	20,3%	21,1%	25,1%	18,0%	15,5%
	Ogółem	30,4%	27,0%	16,1%	14,1%	12,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załączników 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

Jeśli chodzi o analizę struktury wykształcenia uczestników staży w ujęciu terytorialnym, to w 2017 r. wyróżniającymi się powiatowymi urzędami pracy na tle woj. podlaskiego były PUP w Białymstoku oraz PUP w Suwałkach, w których wśród osób kierowanych na staże zdecydowanie dominowały osoby z wykształceniem wyższym, stanowiące odpowiednio: 62,4% oraz 51,7%. Jednocześnie w PUP w Białymstoku zanotowano niski udział stażystów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (4,9%) oraz gimnazjalnym i niższym (5,1%), a w PUP w Suwałkach wystąpił stosunkowo niski udział osób, które posiadały wykształcenie średnie ogólnokształcące (6,3%) oraz zasadnicze zawodowe (6,8%). Na tle woj. podlaskiego wyróżnia się również PUP w Kolnie, gdzie w 2017 r. co czwarty uczestnik staży posiadał wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,1%), a także PUP w Sokółce, gdzie 27,7% stażystów to absolwenci liceów ogólnokształcących (Tabela 11).

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

W 2018 roku wyraźnie zmniejszył się udział uczestników staży posiadających wykształcenie wyższe (o 1,5p. proc.) na rzecz osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Natomiast na poziomie poszczególnych powiatowych urzędów pracy szczególnie widoczny był wzrost odsetka stażystów z wykształceniem wyższym w PUP w Siemiatyczach (o 6,6 p. proc.), Sejnach (o 3,9 p. proc.) i Kolnie (o 3,1 p. proc.). Podobnie, przy ogólnym trendzie spadku udziału stażystów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zasadniczym zawodowym, w PUP w Suwałkach i Bielsku Podlaskim miał miejsce wyraźny wzrost udziału tych pierwszych (o 7,8 i 5,4 p. proc.), a w PUP w Grajewie i Wysokiem Mazowieckiem tych drugich (o 4,6 i 3,2 p. proc.).

Popularność poszczególnych obszarów staży była związana z aktualnym popytem na pracę zgłaszanym przez lokalnych pracodawców. Do najczęściej wybieranych obszarów tematycznych staży w woj. podlaskim w latach 2017-2018 można zaliczyć (Tabela 12):

- prace sekretarskie i biurowe - 2035 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Białymstoku – 395 osób (19,4%);
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami – 1023 osoby ukończyły staż, z tego najwięcej w PUP w Sokółce – 156 (15,2%);
- pozostałe usługi – 852 osoby ukończyły staż, z tego najwięcej w PUP w Zambrowie – 265 osób (31,1%);
- usługi gastronomiczne – 399 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Sokółce – 78 osób (19,5%);
- opieka społeczna – 304 osoby ukończyły staż, z tego najwięcej w PUP w Kolnie – 66 osób (21,7%);
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analizę inwestycyjną – 280 osób ukończyło staż, z tego 103 za pośrednictwem PUP w Białymstoku (36,8%);
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 279 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Białymstoku – 78 osób (28,0%);
- opieka zdrowotna – 236 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Białymstoku (44 osoby, tj. 18,7%) i w PUP w Hajnówce (42 osoby, tj. 17,8%);
- architektura i budownictwo – 113 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Białymstoku - 29 osób (25,7%);
- technika i handel artykułami technicznymi – 101 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Kolnie – 28 osób (27,7%) oraz
- inne obszary zawodowe – 3868 osób ukończyło staż, z tego najwięcej w PUP w Sejnach – 864 osoby (24,7%).

Tabela 12. Najpopularniejsze obszary staży organizowanych dla osób bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018, (ogółem N>100)

ROK	Obszary zawodowe staży	Augustów	Białystok	Bielsk Podlaski	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Suwałki	Wysokie Mazowieckie	Zambrów	Ogółem
2017	Ogółem kończący staże*	398	752	224	362	245	692	484	191	526	285	589	176	233	336	5526
	Prace sekretarskie i biurowe	25	168	54	54	54	173	78	31	0	60	114	59	57	89	1016
	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	22	38	30	28	13	80	59	35	0	3	88	25	34	67	522
	Pozostałe usługi	2	8	26	13	1	39	15	43	0	8	113	4	8	131	411
	Usługi gastronomiczne	4	24	11	15	4	26	19	10	0	22	43	6	12	8	204
	Opieka społeczna	9	19	6	3	1	33	1	17	0	25	24	8	7	2	155
	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	3	58	8	5	7	4	6	3	0	15	13	13	8	5	148
	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	7	25	6	6	1	20	18	5	0	4	10	10	13	4	129
	Architektura i budownictwo	8	29	3	10	2	22	5	7	0	5	14	6	1	1	113
	Opieka zdrowotna	0	19	1	2	23	7	1	11	0	13	21	1	2	8	109
Technika i handel artykułami technicznymi	3	17	2	5	6	28	0	4	0	9	6	7	10	4	101	
2018	Ogółem kończący staże*	330	682	216	303	250	580	438	205	432	249	447	149	186	355	4822
	Prace sekretarskie i biurowe	14	227	48	40	70	148	114	39	0	27	105	42	56	89	1019
	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	14	67	18	19	13	65	68	26	0	9	68	22	32	80	501
	Pozostałe usługi	15	20	22	8	1	33	25	61	0	8	105	5	4	134	441
	Usługi gastronomiczne	6	23	7	25	11	21	16	9	0	8	35	4	14	16	195
	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	9	53	6	7	1	13	17	7	0	3	6	10	8	10	150
	Opieka społeczna	11	26	6	3	7	33	4	13	0	13	27	5	1	0	149
	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	5	45	12	9	5	10	8	4	0	2	8	22	2	0	132
Opieka zdrowotna	1	25	4	7	19	11	5	16	0	8	16	3	1	11	127	

*w tym osoby skierowane na staż w poprzednim roku kalendarzowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2018 roku w skali województwa najwyższą efektywność zatrudnieniową wykazywały staże organizowane w następujących obszarach tematycznych: szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu, dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna, zarządzanie i administrowanie, nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka), matematyka i statystyka, rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, ochrona własności i osób. Były to jednak szkolenia pojedynczych osób (1-26). Spośród liczących się ilościowo tematów szkoleń na uwagę, ze względu na wysoką efektywność, zasługują: rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna (95,5%), opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat) (95,3%) oraz opieka zdrowotna (93,7%). Najniższą, ale nadal stosunkowo wysoką efektywność staży osiągnięto w zakresie usług hotelarskich, turystyki i rekreacji (76,9%).

W 2017 r. najwyższy wskaźnik efektywności najbardziej popularnych staży dotyczył również obszaru rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna (94,6%), opieka społeczna (91,6%), a także sprzedaży, marketingu, public relations, handlu nieruchomościami (89,3%), usług gastronomicznych (89,2%) oraz prac sekretarskich i biurowych (84,4%).

Tabela 13. Efektywność zatrudnieniowa obszarów zawodowych staży w woj. podlaskim w latach 2017-2018

Obszary zawodowe staży	2017			2018		
	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	16	14	87,5	26	26	100,0
dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	7	7	100,0	2	2	100,0
zarządzanie i administrowanie	19	17	89,5	4	4	100,0
nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	7	7	100,0	10	10	100,0
matematyka i statystyka	2	2	100,0	2	2	100,0
rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	24	22	91,7	17	17	100,0
ochrona własności i osób	1	0	0,0	1	1	100,0
rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	148	140	94,6	132	126	95,5
opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	155	142	91,6	149	142	95,3
sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	30	26	86,7	18	17	94,4
górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	38	37	97,4	35	33	94,3
informatyka i wykorzystanie komputerów	42	40	95,2	32	30	93,8
architektura i budownictwo	113	103	91,2	96	90	93,8
opieka zdrowotna	109	102	93,6	127	119	93,7
usługi krawieckie, obuwnicze	19	16	84,2	15	14	93,3
technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	101	90	89,1	71	66	93,0
usługi fryzjerskie, kosmetyczne	129	122	94,6	150	138	92,0
ochrona środowiska	21	20	95,2	12	11	91,7
prawo	29	27	93,1	21	19	90,5
weterynaria	28	28	100,0	20	18	90,0
usługi gastronomiczne	204	182	89,2	195	175	89,7
sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	522	466	89,3	501	447	89,2

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

Obszary zawodowe staży	2017			2018		
	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)	ukończyły szkolenie	podjęły pracę*	Efektywność zatrudnieniowa (w %)
prace sekretarskie i biurowe	1016	857	84,4	1019	880	86,4
nauki humanistyczne (bez jęz. obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	10	10	100,0	7	6	85,7
usługi stolarskie, szklarskie	39	34	87,2	36	30	83,3
usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	14	13	92,9	11	9	81,8
usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	27	24	88,9	13	10	76,9
języki obce	3	3	100,0	0	0	-
pozostałe usługi	411	374	91,0	441	411	93,2
inne obszary zawodowe	2209	1953	88,4	1659	1494	90,1
Ogółem osoby uczestniczące w stażach	5493	4878	88,8	4822	4347	90,1

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 4 do sprawozdania MRPiPS-01 „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

Efektywność zatrudnieniowa zrealizowanych staży wg obszaru tematycznego w poszczególnych powiatowych urzędach pracy była zróżnicowana, natomiast w obu analizowanych latach zbliżona (Tabela 13).

Tabela 13. Efektywność zatrudnieniowa najpopularniejszych obszarów zawodowych staży organizowanych dla osób bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018, w %

ROK	Obszary zawodowe staży	Augustów	Białystok	Bielsk Podl.	Grajewo	Hajnówka	Kolno	Łomża	Mońki	Sejny	Siemiatycze	Sokółka	Suwałki	Wysokie Maz.	Zambrów	Ogółem
2017	Efektywność ogółem	96,2	92,3	82,6	89,0	77,1	91,0	84,7	93,2	86,1	86,3	88,3	91,5	92,3	86,9	89,1
	Inne obszary zawodowe	95,5	93,8	75,0	92,1	71,7	91,9	84,9	83,3	86,1	88,9	86,3	94,4	87,2	80,0	89,1
	Prace sekretarskie i biurowe	100,0	86,3	72,2	77,8	83,3	87,3	80,8	90,3	-	71,7	82,5	86,4	94,7	86,5	84,4
	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	95,5	92,1	90,0	89,3	84,6	95,0	88,1	88,6	-	100,0	90,9	96,0	85,3	77,6	89,3
	Pozostałe usługi	50,0	87,5	96,2	84,6	x	92,3	93,3	100,0	-	100,0	89,4	100,0	100,0	88,5	91,0
	Usługi gastronomiczne	100,0	95,8	100,0	93,3	50,0	88,5	73,7	90,0	-	90,9	88,4	83,3	91,7	100,0	89,2
	Opieka społeczna	100,0	100,0	100,0	66,7	x	90,9	100,0	100,0	-	92,0	83,3	75,0	100,0	100,0	91,6
	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	100,0	94,8	100,0	100,0	85,7	100,0	83,3	100,0	-	86,7	92,3	100,0	100,0	100,0	94,6
	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	100,0	100,0	83,3	83,3	x	100,0	88,9	80,0	-	100,0	90,0	100,0	100,0	100,0	94,6
	Architektura i budownictwo	100,0	96,6	33,3	100,0	100,0	77,3	80,0	100,0	-	100,0	100,0	100,0	x	100,0	91,2
	Opieka zdrowotna	-	100,0	100,0	100,0	87,0	85,7	100,0	90,9	-	92,3	95,2	100,0	100,0	100,0	93,6
	Technika i handel artykułami technicznymi	100,0	76,5	100,0	100,0	66,7	96,4	-	75,0	-	100,0	100,0	85,7	90,0	75,0	89,1
2018	Efektywność ogółem	94,8	93,5	92,1	88,1	81,2	93,6	83,3	90,7	88,7	92,0	89,5	90,6	94,6	87,3	90,1
	Inne obszary zawodowe szkoleń	95,6	93,8	92,1	90,4	75,5	94,6	81,4	100,0	88,7	93,5	91,3	100,0	97,1	100,0	90,1
	Prace sekretarskie i biurowe	92,9	89,9	91,7	80,0	85,7	87,2	85,1	89,7	-	81,5	79,0	78,6	91,1	86,5	86,4
	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	85,7	91,0	94,4	84,2	84,6	96,9	83,8	92,3	-	88,9	89,7	90,9	96,9	82,5	89,2
	Pozostałe usługi	93,3	95,0	95,5	100,0	100,0	97,0	88,0	88,5	-	100,0	92,4	100,0	100,0	94,0	93,2
	Usługi gastronomiczne	100,0	95,7	85,7	80,0	81,8	100,0	81,3	100,0	-	87,5	97,1	100,0	85,7	75,0	89,7
	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	100,0	98,1	100,0	100,0	100,0	100,0	64,7	85,7	-	66,7	100,0	100,0	100,0	70,0	92,0
	Opieka społeczna	100,0	100,0	100,0	100,0	85,7	90,9	75,0	100,0	-	100,0	92,6	100,0	100,0	-	95,3
	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	80,0	100,0	91,7	88,9	100,0	100,0	100,0	100,0	-	100,0	75,0	95,5	100,0	0,0	95,5
	Opieka zdrowotna	100,0	100,0	75,0	71,4	89,5	90,9	100,0	93,8	-	100,0	100,0	100,0	100,0	90,9	93,7

x-wypełnienie pozycji jest niemożliwe ze względu na dzielenie przez zero.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2017 r. najwyższy poziom efektywności zatrudnieniowej osiągnięto w PUP w Augustowie (96,2%), w Mońkach (93,2%) oraz w Białymstoku i Wysokim Mazowieckiem (po 92,3%), najniższy w PUP w Hajnówce (77,1%) i Bielsku Podlaskim (82,6%). Z kolei w 2018 r. najwyższy poziom efektywności zatrudnieniowej odnotowano również w PUP w Augustowie (94,8%), w Wysokim Mazowieckiem (94,6%), oraz w Kolnie (93,6%) i Białymstoku (93,5%), najniższy w PUP w Hajnówce (81,2%) i Łomży (83,3%). Można więc stwierdzić, że stopień zróżnicowania omawianego wskaźnika zmniejsza się.

W 2017 r. w **PUP w Augustowie** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 96,2%, natomiast 100% efektywność osiągnięto w większości obszarów zawodowych staży, w szczególności w odniesieniu do tych płaszczyzn tematycznych, gdzie zanotowano nielicznych uczestników. Na uwagę zasługuje wysoki wskaźnik efektywności w zakresie prac sekretarskich i biurowych, gdzie 25 uczestników staży uzyskało zatrudnienie (100,0%). W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła 94,8%, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż przed rokiem. Największą 100,0% efektywność osiągnięto w większości obszarów tematycznych, ale liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych była jednostkowa. Najniższą efektywność zatrudnieniową staży osiągnięto w zakresie usług stolarskich/szklarskich, gdzie tylko co drugi bezrobotny uzyskał zatrudnienie po odbyciu stażu.

W 2017 r. w **PUP w Białymstoku** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 92,3%, dominowały natomiast obszary staży, których ta efektywność wynosiła 100,0%, a liczba zaktywizowanych oscylowała od kilku do kilkunastu, w tym najwięcej osób zaktywizowano w ramach staży z obszaru usług fryzjerskich/kosmetycznych (25). Najmniejszy – 66,7% wskaźnik efektywności zatrudnieniowej uzyskano w ramach szkolenia nauczycieli i nauk o kształceniu oraz w zakresie usług krawieckich, obuwniczych. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży podjętych przez osoby bezrobotne wyniosła 93,5%, tj. o 1,2 p. proc. więcej niż przed rokiem. Najwyższą 100,0% efektywność staży osiągnięto w: opiece społecznej, rachunkowości, księgowości, itp., opiece zdrowotnej, technice i handlu artykułami technicznymi, górnictwie i przetwórstwie przemysłowym, informatyce i wykorzystaniu komputerów, weterynarii, sztuce, kulturze, rzemiośle artystycznym, rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, ochronie środowiska, nauk o życiu i nauk przyrodniczych, zarządzania i administrowania oraz ochrony własności osób. Liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych w ww. zakresach wahała się od kilku do kilkudziesięciu. Najniższą – 50,0% efektywność zatrudnieniową staży osiągnięto w obszarze usług hotelarskich, turystyki i rekreacji, gdzie zaktywizowano pojedynczych bezrobotnych.

W 2017 r. w **PUP w Bielsku Podlaskim** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 82,6%, dominowały natomiast obszary staży, których efektywność zatrudnieniowa wynosiła 100,0%, a liczba zaktywizowanych oscylowała od kilku do kilkunastu. Na uwagę zasługuje obszar usług gastronomicznych, gdzie 11 osób bezrobotnych podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Najniższy 33,3% wskaźnik uzyskano w obszarze architektury i budownictwa, gdzie uczestnicy byli nieliczni. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła 92,1%, tj. o 9,5 p. proc. więcej niż przed rokiem. Najwyższą 100,0% efektywność uzyskano w większości obszarów zawodowych staży, przy pojedynczych zaktywizowanych osobach bezrobotnych. Najniższy 75,0% wskaźnik osiągnięto w obszarze opieki zdrowotnej, gdzie uczestnikami stażu były również pojedyncze osoby.

W 2017 r. w **PUP w Grajewie** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 89,0%. 100,0% efektywność osiągnięto w połowie wyodrębnionych grup tematycznych staży. Liczba zaktywizowanych bezrobotnych w każdym przypadku nie przekroczyła 10 osób. Najniższą 33,3% efektywność uzyskano w zakresie informatyki i wykorzystania komputerów, gdzie zaktywizowano pojedyncze osoby bezrobotne. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa osób bezrobotnych kończących staże wyniosła 88,1%, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż w 2017 r. Najwyższą – 100,0% efektywność uzyskano w większości obszarów

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018***

tematycznych, najniższą zaś, 71,4% efektywność zatrudnieniową osiągnięto w obszarze zawodowym związanym z opieką zdrowotną, gdzie liczba stażystów była jednostkowa.

W 2017 r. w **PUP Hajnówce** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 77,1%, natomiast w ramach większości zrealizowanych staży osiągnięto 100,0% efektywność zatrudnieniową, również przy nielicznych bezrobotnych. Najniższy wskaźnik osiągnięto w zakresie usług gastronomicznych, gdzie na czterech bezrobotnych, dwóch podjęto pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła 81,2%, tj. o 4,1 p. proc. więcej niż w 2017 r. Najwyższą 100,0% efektywność uzyskano w połowie obszarów zawodowych, przy jednostkowej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych, najniższą 33,3% - w obszarze architektury i budownictwa, gdzie pracę podjęła 1 z 3 osób bezrobotnych.

W 2017 r. w **PUP w Kolnie** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 91,0%, a w połowie organizowanych obszarów zawodowych staży osiągnięto 100,0% efektywność, gdzie zaktywizowano od kilku do kilkudziesięciu osób bezrobotnych, najliczniej w zakresie usług fryzjerskich/kosmetycznych, gdzie 20 osób bezrobotnych podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Najniższy 50,0% wskaźnik, przy pojedynczych uczestnikach stażu, zanotowano w zakresie usług hotelarskich, turystyki i rekreacji. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła 93,6%, tj. o 2,6 p. proc. więcej niż w 2017 r. 100,0% efektywność uzyskano w większości obszarów zawodowych, gdzie liczba zaktywizowanych bezrobotnych oscylowała w granicach od kilku do nawet kilkudziesięciu osób. Wśród tych najefektywniej zaktywizowanych znalazło się 21 bezrobotnych odbywających staż w ramach usług gastronomicznych. Najniższy wskaźnik, ale przy wysokiej liczbie uczestników, uzyskano w obszarze prac sekretarskich i biurowych, gdzie 129 bezrobotnych ze 148 podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

W 2017 r. w **PUP w Łomży** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 84,7%, a 100,0% efektywność osiągnięto w zakresie: szkolenia nauczycieli i nauki o kształceniu, informatyki i wykorzystania komputerów, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, opieki zdrowotnej, opieki społecznej oraz usług hotelarskich, turystyki i rekreacji. W każdym z tych przypadków zaktywizowano pojedynczych bezrobotnych. Najniższy wskaźnik charakteryzował obszar usług stolarskich/szklarskich, gdzie na trzech uczestników staży jeden uzyskał zatrudnienie. W 2018 r. efektywność wyniosła 83,3%, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż przed rokiem. Najwyższą 100,0% efektywność osiągnięto w kilku obszarach zawodowych: rachunkowości, księgowości, bankowości, itp., opieki zdrowotnej, architektury i budownictwa, szkolenia nauczycieli i nauki o kształceniu, prawa, usług krawieckich/obuwniczych, ochrony środowiska, nauk o życiu i nauk przyrodniczych. Najniższą 66,7% efektywność uzyskano w obszarze weterynarii, gdzie zaktywizowano pojedyncze osoby bezrobotne.

W 2017 r. w **PUP w Mońkach** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 93,2%, natomiast w większości obszarów zawodowych staży osiągnięto 100,0% efektywność, a liczba zaktywizowanych w ich ramach oscylowała od kilku do nawet kilkudziesięciu. Najliczniejszą grupę stanowili stażyści z obszaru pozostałych usług, gdzie zatrudnienie znalazło w sumie 43 bezrobotnych, najniższą, ale nadal na wysokim poziomie – w obszarze techniki i handlu artykułami technicznymi, gdzie 3 na 4 osoby bezrobotne uzyskały zatrudnienie (75,0%). W 2018 r. wykazano 90,7% efektywność zatrudnieniową staży, tj. o 2,5 p. proc. niższą niż przed rokiem. W ramach większości obszarów zawodowych zorganizowanych staży osiągnięto 100,0% efektywność, gdzie liczba zaktywizowanych oscylowała w granicach od kilku do kilkunastu osób. Najwięcej efektywnie zaktywizowanych stażystów korzystało ze staży w obszarze opieki

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018***

społecznej – 13 osób. Najniższy wskaźnik efektywności zatrudnieniowej osiągnięto w ramach usług hotelarskich, turystyki i rekreacji, gdzie tylko jeden z dwóch uczestników stażu uzyskał zatrudnienie.

W 2018 r. w **PUP w Sejnach** efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła 88,7%, tj. o 2,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. Staż zorganizowano tutaj tylko w ramach tzw. innych obszarów zawodowych, gdzie spośród 432 osób 383 uzyskało zatrudnienie. Podobna sytuacja wystąpiła w 2017 r. gdzie w tym samym obszarze tematycznym 525 osób ukończyło staż, a 452 z nich uzyskały zatrudnienie. Dodatkowo 1 uczestnik stażu, który uzyskał zatrudnienie, pracował w obszarze informatyki i wykorzystania komputerów.

W 2017 r. w **PUP w Siemiatyczach** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 86,3%, wystąpiły też liczne obszary zawodowe staży ze 100,0% efektywnością, w tym: sprzedaż, marketing, etc., technika i handel artykułami technicznymi, architektura i budownictwo, weterynaria, ochrona środowiska, usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja, usługi fryzjerskie/kosmetyczne, usługi transportowe oraz pozostałe usługi. W ramach wymienionych grup zaktywizowano pojedynczych bezrobotnych. Najniższy wskaźnik dotyczył obszaru rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, gdzie jeden z dwóch uczestników podjął pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła 92,0%, tj. o 5,7 p. proc. więcej niż przed rokiem. W większości obszarów zawodowych staży osiągnięto 100,0% efektywność, gdzie zaktywizowano od kilku do kilkunastu osób bezrobotnych. Najniższy 66,7% wskaźnik osiągnięto w obszarze usług fryzjerskich/kosmetycznych, w ramach których 2 z 3 bezrobotnych podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

W 2017 r. w **PUP w Sokółce** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 88,3%, a w połowie obszarów zawodowych staży osiągnięto 100,0% efektywność zatrudnieniową, przy czym liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych wyniosła od kilku do kilkunastu osób. Najniższą 66,7% efektywność zanotowano w obszarze: sztuki, kultury, rzemiosła artystycznego oraz usług krawieckich/obuwniczych. W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa staży wyniosła 89,5%, tj. o 1,2 p. proc. więcej niż przed rokiem. Najniższy 75,0% wskaźnik osiągnięto w ramach rachunkowości, księgowości, etc., gdzie spośród 8 uczestników staży, 6 podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu.

W 2017 r. w **PUP w Suwałkach** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 91,5%, natomiast najwyższy 100,0%-owy poziom efektywności zatrudnieniowej staży osiągnięto w większości obszarów zawodowych, przy liczebności zaktywizowanych bezrobotnych wahającej się od kilku do kilkunastu osób. Najniższy 75,0% wskaźnik dotyczył obszaru opieki społecznej. W 2018 r. efektywność wyniosła 90,6%, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż w 2017 r. Najniższy wskaźnik zanotowano w obrębie górnictwa i przetwórstwa przemysłowego, gdzie jedyny uczestnik stażu nie uzyskał zatrudnienia (0,0%) oraz w obszarze usług transportowych, gdzie trzech z czterech uczestników podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu (75,0%).

W 2017 r. w **PUP w Wysokiem Mazowieckiem** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 92,3%, a 100,0% efektywność osiągnięto w zakresie większości obszarów zawodowych, gdzie zaktywizowano od kilku do kilkunastu osób bezrobotnych. Najniższy 83,3% wskaźnik uzyskano w zakresie usług szklarskich/obuwniczych (5 z 6 uczestników podjęło pracę w trakcie stażu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu). W 2018 r. osiągnięto 94,6% efektywność zatrudnieniową staży, tj. o 2,3 p. proc. wyższą niż w 2017 r. W zdecydowanej większości obszarów zawodowych staży uzyskano 100,0% efektywność, a liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych oscylowała w granicach od kilku do kilkunastu. Najniższy 85,7% poziom efektywności osiągnięto w zakresie usług gastronomicznych.

W 2017 r. w **PUP w Zambrowie** efektywność zatrudnieniowa staży osób bezrobotnych wyniosła ogółem 86,9%, natomiast w zdecydowanej większości zorganizowanych staży osiągnięto 100,0%

***Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018***

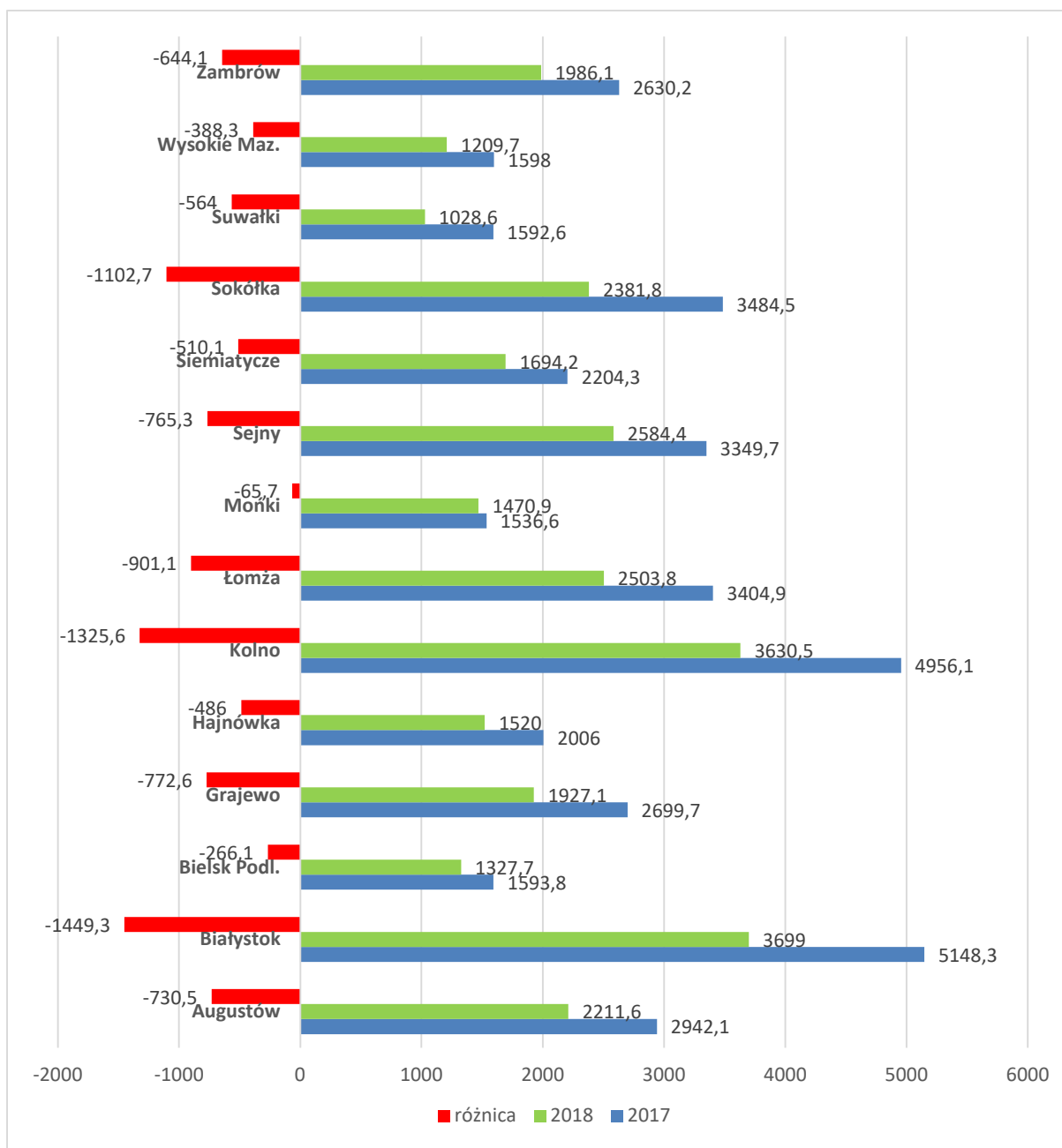
efektywność zatrudnieniową, przy nielicznie zaktywizowanych bezrobotnych. Najniższy 75,0% poziom wskaźnika dotyczył techniki i handlu artykułami technicznymi. W 2018 r. efektywność ta wyniosła 87,3%, tj. o 0,4 p. proc. więcej niż przed rokiem. 100,0% efektywność osiągnięto w ramach dwóch obszarów tematycznych: innych obszarów zawodowych oraz nauk o życiu i nauk przyrodniczych, gdzie przeszkolono nielicznych bezrobotnych. Najniższą 0,0%-ową efektywność zanotowano w zakresie techniki i handlu artykułami technicznymi, gdzie jedyny uczestnik stażu nie podjął zatrudnienia oraz 50,0% w zakresie usług stolarskich/szklarskich, gdzie 1 z 2 osób podjęła pracę.

Koszty staży

W latach 2017-2018 na staże w woj. podlaskim wydano łącznie 68,3 mln zł. (w 2017 r. 39,1 mln zł., w 2018 r. 29,2 mln zł.). W 2018 r. na tę formę wsparcia przeznaczono o 25,5% mniej niż przed rokiem. Zmniejszenie wydatków na staże zanotowano we wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym największy spadek wystąpił w PUP w Suwałkach (-35,4%) oraz w PUP w Sokółce (-31,6%), najmniejszy w PUP w Mońkach (-4,3%).

Rysunek 6. Wydatki na staże z Funduszu Pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018, w tys. zł.

Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2017-2018, dane WUP w Białymstoku.

W skali województwa odnotowano poprawę efektywności kosztowej szkoleń (mierzoną spadkiem kosztu ponownego zatrudnienia) z 8,0 tys. zł na uczestnika szkolenia podejmującego zatrudnienie w 2017 r., do 6,7 tys. zł w 2018 r. (spadek o 16,4%).

W analizowanym okresie efektywność kosztowa staży poprawiła się we wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym największy spadek kosztu ponownego zatrudnienia zanotowano w PUP w Hajnówce (-29,8%), Zambrowie (-28,9%) oraz w PUP w Bielsku Podlaskim (-24,5%) i Suwałkach (-23,0%) (Tabela 14).

Tabela 14. Efektywność kosztowa staży organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018

PUP	2017	2018
-----	------	------

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

	Liczba osób, które podjęły pracę*	Wydatki na staże (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę*	Wydatki na staże (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	Efektywność - koszt ponownego zatrudnienia, zmiana r/r (w %)
Augustów	383	2942,1	7681,7	313	2211,6	7065,8	-8,0
Białystok	694	5148,3	7418,3	638	3699	5797,8	-21,8
Bielsk Podl.	185	1593,8	8615,1	204	1327,7	6508,3	-24,5
Grajewo	325	2699,7	8306,8	267	1927,1	7217,6	-13,1
Hajnówka	189	2006	10613,8	204	1520	7451,0	-29,8
Kolno	630	4956,1	7866,8	543	3630,5	6686,0	-15,0
Łomża	410	3404,9	8304,6	365	2503,8	6859,7	-17,4
Mońki	178	1536,6	8632,6	186	1470,9	7908,1	-8,4
Sejny	453	3349,7	7394,5	383	2584,4	6747,8	-8,7
Siemiatycze	246	2204,3	8960,6	229	1694,2	7398,3	-17,4
Sokółka	520	3484,5	6701,0	400	2381,8	5954,5	-11,1
Suwałki	161	1592,6	9891,9	135	1028,6	7619,3	-23,0
Wysokie Maz.	215	1598	7432,6	176	1209,7	6873,3	-7,5
Zambrów	292	2630,2	9007,5	310	1986,1	6406,8	-28,9
Ogółem	4881	39146,8	8020,2	4353	29175,4	6702,4	-16,4

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2017 - 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2017 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu poniżej średniej wojewódzkiej (8,0 tys. zł/os.) zanotowano w 6 PUP, przy czym najlepszy - najniższy wskaźnik efektywności kosztowej staży osiągnięto w PUP w Sokółce (6,7 tys. zł/os.), Sejnach, Białymstoku i Wysokiem Mazowieckiem (po 7,4 tys. zł/os.). Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu wystąpił w PUP w Hajnówce (10,6 tys. zł/os.) oraz Suwałkach (9,9 tys. zł/os.).

W 2018 r. koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu poniżej średniej wojewódzkiej (6,7 tys. zł/os.) zanotowano w 5 PUP, przy czym najlepszy - najniższy wskaźnik efektywności kosztowej staży osiągnięto w PUP w Białymstoku (5,8 tys. zł/os.) i Sokółce (6,0 tys. zł/os.). Najwyższy koszt ponownego zatrudnienia uczestnika stażu wystąpił w PUP w Mońkach (7,9 tys. zł/os.) oraz Suwałkach (7,6 tys. zł/os.).

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przygotowanie zawodowe dorosłych cieszy się mniejszą popularnością w porównaniu z pozostałymi analizowanymi formami wsparcia, ze względu na znacznie dłuższy okres wymagany do nabycia umiejętności zawodowych oraz bardziej skomplikowaną niż w przypadku szkoleń czy staży procedurę. W rezultacie, w latach 2017-2018 zaledwie skorzystało z tej formy wsparcia. W 2018 r. przygotowanie zawodowe dorosłych ukończyło 9 1 mniej niż w roku poprzednim. Większość z tych osób klientami PUP w Suwałkach, gdzie w 2018 r. przygotowanie zawodowe dorosłych ukończyło 7 3 mniej niż rok wcześniej. W 2018 r. za pośrednictwem PUP w Białymstoku i PUP w Wysokiem Mazowieckiem przygotowanie zawodowe dorosłych ukończyły w sumie 2 osoby. W przygotowanie zawodowe dorosłych było zorganizowane tylko za pośrednictwem PUP w Suwałkach.

Jeśli chodzi o strukturę wiekową uczestników przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017- najliczniejszą kohortą w analizowanym okresie były w wieku 18-24 lata, których łącznie zanotowano 9 (4 2017 r. i 5 w 2018 r.), następnie osoby w wieku 25-34 lata – takich osób było sześć (3 osoby w 2017 r. i 3 osoby w 2018 r.). W grupie wiekowej 35-44 lata wystąpiła jedna osoba (w 2018 r.), a w kolejnej 45 lat i więcej – trzy osoby (w 2017 r.).

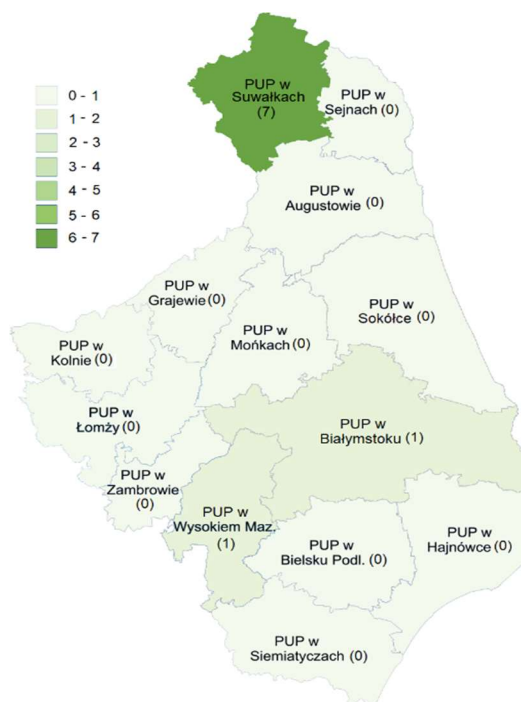
Tabela 15 Struktura uczestników przygotowania zawodowego dorosłych wg wieku w woj. podlaskim w latach 2017-2018

PUP/ grupa wiekowa	2017				2018			
	18-24	25-34	35-44	45 lat i więcej	18-24	25-34	35-44	45 lat i więcej
Białystok	0	0	0	0	1	0	0	0
Suwałki	4	3	0	3	3	3	1	0
Wysokie Mazowieckie	0	0	0	0	1	0	0	0
Ogółem	4	3	0	3	5	3	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załączników 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

Analizując strukturę osób uczestniczących w przygotowaniu zawodowym dorosłych ze względu na poziom wykształcenia, można stwierdzić, iż w latach 2017-2018, najczęściej, 7 osób posiadało wykształcenie

Mapa 3. Liczba osób które ukończyły przygotowanie zawodowe dorosłych w woj. podlaskim w 2018 r.

dużo
dwie
19 osób
osób, tj. o
była
osób, tj. o
2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 6 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Formy wsparcia klientów urzędów pracy” za 2018 r., dane WUP w Białymstoku.

2018, to
osoby
osoby w

**Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018**

zasadnicze zawodowe (5 osób w 2017 r. i 2 osoby w 2018 r.). Cztery osoby posiadały wykształcenie gimnazjalne i niższe (trzech uczestników zanotowano w 2017 r. i jednego w 2018 r.). W ramach pozostałych poziomów wykształcenia zanotowano pojedynczych uczestników przygotowania zawodowego – absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych (3 osoby), absolwentów szkół średnich ogólnokształcących (3 osoby) oraz absolwentów szkół wyższych (2 osoby).

Tabela 16. Struktura wykształcenia uczestników przygotowania zawodowego dorosłych w woj. podlaskim w latach 2017-2018

PUP/grupa wiekowa	2017					2018				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
Białystok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Suwałki	0	1	1	5	3	2	2	2	1	0
Wysokie Mazowieckie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Ogółem	0	1	1	5	3	2	2	2	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załączników 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest formą wsparcia charakteryzującą się wysoką efektywnością zatrudnieniową. Mała próba dostępna do analizy powoduje, że niemożność znalezienia zatrudnienia nawet przez jedną osobę ma duży negatywny wpływ na poziom efektywności tej formy w całym województwie, co jest widoczne w wynikach zaprezentowanych w Tabelach 17 i 18.

Tabela 17. Efektywność zatrudnieniowa przygotowania zawodowego dorosłych organizowanych przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018

PUP	2017			2018			Efektywność, zmiana r/r, w p. proc.
	Liczba osób, które		Efektywność zatrudnieniowa, w %	Liczba osób, które		Efektywność zatrudnieniowa, w %	
	ukończyły program	podjęły pracę*		ukończyły program	podjęły pracę*		
Białystok	0	0	x	1	0	0,0%	x
Suwałki	10	9	90,0%	7	7	100,0%	+10,0
Wysokie Mazowieckie	0	0	x	1	1	100,0%	+100,0
Ogółem	10	9	90,0%	9	8	88,9%	-1,1

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załączników 4 do Sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne pracowników” za lata 2017 – 2018, dane WUP w Białymstoku.

W 2018 r. efektywność zatrudnieniowa przygotowania zawodowego dorosłych w woj. podlaskim wyniosła 88,9%, tj. o -1,1 p. proc. mniej niż przed rokiem. Na wynik miały wpływ efektywności cząstkowe osiągnięte w ramach poszczególnych PUP: w PUP w Białymstoku – 0,0%, w PUP w Suwałkach oraz w PUP w Wysokim Mazowieckim – po 100,0%. W 2017 r. przygotowanie zawodowe dorosłych było organizowane wyłącznie przez PUP w Suwałkach, gdzie osiągnięto efektywność na poziomie 90,0% (tj. na 10 uczestników 9 otrzymało zatrudnienie).

*Analiza skuteczności oddziaływania na podlaski rynek pracy szkoleń,
staży i przygotowania zawodowego dorosłych w latach 2017-2018*

Tabela 16. Efektywność kosztowa przygotowania zawodowego dorosłych organizowanego przez powiatowe urzędy pracy w woj. podlaskim w latach 2017-2018

PUP	2017			2018			Efektywność - koszt ponownego zatrudnienia, zmiana r/r (w %)
	Liczba osób, które podjęły pracę*	Wydatki na przygotowanie zawodowe dorosłych (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	Liczba osób, które podjęły pracę*	Wydatki na przygotowanie zawodowe dorosłych (w tys. zł)	Efektywność kosztowa – koszt ponownego zatrudnienia (w zł)	
Białystok	-	1,2	-	-	2,3		-
Suwałki	9	210,0	23333,33	7	135,1	19300,0	-17,3
Wysokie Maz.	-	11,5	-	1	11,2	11200,0	-
Ogółem	9	222,7	24744,44	8	148,6	18575,0	-24,9

* podjęły pracę w trakcie programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zał. 4 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych” oraz Sprawozdań MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy, Dział 3 „Wydatki Funduszu Pracy” za lata 2017 - 2018, dane WUP w Białymstoku.

W latach 2017 -2018 z Funduszu Pracy na przygotowanie dorosłych wydano łącznie 371,3 tys. zł (222,7 tys. zł w 2017 r. i 148,6 tys. zł w 2018 r.). W 2018 r. największe wydatki poniósł PUP w Suwałkach – 135,1 tys. zł, tj. o 74,9 tys. zł mniej niż rok wcześniej, następnie PUP w Wysokim Mazowieckiem – 11,2 tys. zł, tj. o 0,3 tys. zł mniej niż w 2017 r. Wzrost wydatków w 2018 r. względem roku poprzedniego zanotowano w PUP w Białymstoku o +1,1 tys. zł, do poziomu 2,3 tys. zł.

W 2018 r. koszt ponownego zatrudnienia w ramach przygotowania zawodowego dorosłych w wyniósł 18,6 tys. zł/os, tj. o 24,9% mniej niż przed rokiem. W PUP Suwałki wskaźnik ten osiągnął poziom 19,3 tys. zł/os i był o 17,3% niższy niż w 2017 r. W PUP w Wysokim Mazowieckiem koszt ponownego zatrudnienia w ramach przygotowania zawodowego dorosłych wyniósł 11,2 tys. zł/os.